

DRUŽINSKI TEDNIK

Skušajte se pri vsaki priložnosti vživeti v položaj svojega bližnjega, njega pa posadite na svoje mesto; potem boste vselej pravično sodili.

Sv. Frančišek Saleški

Leto XI.

Ljubljana, 2. marca 1939.

Štev. 9.

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani Gregorčičeva ulica št. 27/III. Pošta predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun pošte hran. v Ljubljani št. 15.393. Rokopisov ne vračamo, nefrankirani dopisi ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znak.

NAROČNINA

3/4 leta 20 din, 1/2 leta 10 din, vse leto 40 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostolpna petlinna vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglašnem delu 4'50 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod so posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

»DRUŽINSKI TEDNIK« ima letos za 50% večji obseg in izhaja zdaj stalno na 12 straneh

KONEC DRUGE ŠPANSKE REPUBLIKE

GENERAL FRANCO PRIZNAN, republikanci proglašeni za upornike

Prezident Azaña odstopil Konec prve faze sredozemske krize

V Ljubljani, 1. marca.

Italijanski listi pišejo, da pojde fašistovski Italija v marcu velikim in pomembnim dogodkom naproti. Sicer omenjajo v zvezi s tem zgolj notranje italijanske zadeve, ki so na sporedu ta mesec (v prvi vrsti slavnostno prvo zasedanje korporacijske skupščine, naslednice dosedanjega parlamenta). Kljub temu mislimo, da bi si smeli tudi mi zunaj Italije izposoditi ta stavček in ga v razširjenem pomenu postaviti na tem mestu za motto mesecu, ki se danes začneja.

Prvi izmed dogodkov, ki jih imamo v mislih, je polom španske republike. Včerajšnji dan pomeni nov korak na poti v novo Evropo. Včeraj sta Anglija in Francija priznali Francovi Vladi zakonitost in jo hkrati odrekli dosednji republikanski vladi. Včeraj je predsednik španske republike Azaña izjavil posledice iz londonske in pariške geste in odstopil. Z včerajšnjim dnem se je formalno in najbrže tudi dejansko končala 31 mesecev trajajoča španska državljanska vojna.

Konec te vojne pomeni hkratu tudi konec dosedanje evropske negotovosti. Toda način, kako se je končala državljanska vojna v suvereni državi, nam ne more zbuhati neskajljenih občutkov veselja in upanja, da se bo zdaj začelo lepše poglavje svetovne zgodovine. Prav tako kakor se lanko jesen nismo mogli neskajljeno veseliti geste, ki je na koncu koncev pripeljala svet v današnje razmere, prav tako tudi to pot ne moremo videti samih koristi, škoda pa prezreti. Resda je škoda, ki se je bojimo, predvsem »samoe moralnega značaja, to se pravi, da bi se nekaj časa preteklo, preden bi se zgostila v prijetnejšo gnetno izgubo; toda šlovestvo ne živi samo od danes do jutri, in kar utegne biti nekoč našim otrokom v škodo, mora že danes navdajati nas, njihove starše, s skrbmi.

Niti v sanjah nam ni na umu, da bi očitali britanski in francoski vladi sedanjo gesto. Ta gesta je na koncu koncev samo nujna posledica katalonske katastrofe, a kdo je glavni krivec to katastrofe smo na tem mestu že zapisali. Tudi ne trdimo, da bi bili Angleži in Francozi morali podpirati republikansko vlado, češ da je edino zakonito zastopstvo španske republike — tem zakonitejša, ker je na vse zadnje izšlo iz volitev, ki so jih vodili njegovi nasprotniki. Trdimo samo eno, a to je toliko tehtnejše: Francija in Anglija sta bili tisti, ki sta dali idejo za ustanovitev nevmešalnega odbora, t. j. ustanove, ki je imela paziti, da Španci sami drug z drugim obračunajo. A prav Francija in Anglija sta bili tudi tisti, ki sta ta odbor spremenili — kakor je prav do bro rekli te dni stari Churchill — v »elaborate system of official humbug«, v »izbrušen sistem uradnega humbuga«. Francija in Anglija sta gledali, kako se na španskih tleh bje nova evropska vojna v malem.

Ničesar nimamo pravice očitati, zato se omejujemo zgolj na ugotavljanje. Španska vojna — da se po angleško izrazimo, t. j. športno — ni bila fair play. Zato nam tudi njen konec ne more vltiti tistega navdušenja, ki ga bodo danes kazali poklicani in nepoklicani optimisti. Da si spet izposodimo primer iz športa: nogometne tekme, ki se nerealno končajo, se navadno po končani »uradni« predstavi spremene v pretep. Podobne stvari smo že večkrat brali tudi o španskih bikoborbah. Zadeva je zelo razumljiva: vse, kar živi v naravi, stoji na izenačenjem in ravnotežjem. Pretep po tekmi je samo izraz naravne želje občinstva, da na svoj način izenači zmago privilegiranega moštva s porazom zapostavljenih.

Mislamo, da se je španska vojna sicer končala najbrže v korist evropskemu miru, toda prav tako mislimo, da njen konec ni realen. Zato si usojimo prerokovati, v tihi želji, da bi

nas razvoj dogodkov postavil na laž: španska državljanska vojna je šele na videz končana in ne bo preveč dolgo, ko bo na Pirenejskem polotoku vnovič zagorelo. Upajmo samo to, da bo Evropa takrat že srečno prestala sedanjo krizo in da je takratna španska revolucija ne bo pripeljala na rob nove svetovne vojne, kakor jo je sedanja.

Observer

Malo zgodovine

12. aprila 1931: Prvič po letu 1931. splošne volitve. Velikanska zmaga republikancev.

14. aprila 1931: Alfonz XIII. se odpove prestolu. Proglasitev španske republike. Alcalá Zamora sestavi provizorno vlado.

28. junija 1931: Parlamentarne volitve. Zmaga republikanskih socialistov.

10. avgusta 1932: General Sanjurjo vzpizori neuspeh vojaški upor.

5. oktobra 1934: Zaradi splošne stavke obsedno stanje v Asturiji.

6. oktobra 1934: Katalonija proglasi svojo neodvisnost. Azaña sestavi provizorno vlado v Barceloni. Obsedno stanje v vsej Španiji.

7. julija 1935: Arefacija Companya, predsednika katalonske vlade.

8. julija 1935: Novi upor anarho-sindikalistov in komunistov. Oster nastop vlade v Asturiji. Po večtedenskih bojih zaduše tujske legije in maroški strelci upor asturskih rudarjev.

16. februarja 1936: Parlamentarne volitve pod desničarsko vlado. Ljudska fronta dobi 271 mandatov, centrum 40 in desnica 142.

12. julija 1936: Desničarji ubijejo komunističnega strankarskega funkcionarja Joseja Castella.

13. julija 1936: Levičarji se v Madridu masujejo in ubijejo monarhističnega prvaka Calva Sotela.

18. julija 1936: Vojaška vstaja v španskem Maroku. Začetek revolucije generala Franca.

Štiri imena

1. Haile Selasie.
2. Schuschnigg.
3. Beneš.
4. Negrin.



General Franco opazuje v admiralski uniformi pomorsko parado vojne mornarice pred Tarragono.

Sanghaj - japonska Iraka

Kitajski patrioti na delu

Pariški »Journal« riše tole sliko neizprosne boja sanghajskih patriotov proti Japoncem naklonjenim elementom:

»Tri mesece traja že teror v Sanghaju. Mogočna tajna »Zveza kitajskih domoljubov« nadaljuje boj na svoj način, tako rekoč pred očmi in pred puškami japonskih osvajačev. Vsak dan najdejo Japonci v Kitajci, ki so se zapisali mikadovemu cesarstvu, s kroglo v prsih ali z bodalom v vratu. In na mrličih pripet listič, da so kitajski patrioti prisegli, da se bodo tako maščevali nad vsakomer, kdor izdaja domovino.

Japonci so nasproti maščevalcem brez moči, čeprav je vsa Kitajska obal v njihovih rokah, čeprav so Sanghaj obdali s policijskim zidom, kakršnega svet še ni videl. Mesto je resda v njihovi oblasti, toda 6 milijonov ljudi, prebivajočih v mednarodnih koncesijah, so kakor mravljišče, kjer se atentatorji kar izgube. Japonci vedo, da se zarotniki vsako noč zberajo pri svojem skrivnostnem voditelju, da slišijo, kdo pride drugi dan »na vrsto«. Japonci in njihovi prijatelji se lahko zastražijo, kakor hočejo, lahko se vozijo v oklopnih avtomobilih po ulicah, lahko spreminjajo svoje hiše v trdnjave: rokam skrivnostnih maščevalcev ne uidejo.

Kitajci ne odnehajo! Patriotizem, doslej pri tem mirotnem filozofskem narodu skoraj neznan pojem, raste in se širi od dne do dne. Kitajska mladina ne ceni moderne vojne; njen boj je četaštvo. Japonski je na lepem zrastle ob boku njena Iraka s 450 milijoni sinnefinovcev. Ali, da govorimo z azijskimi besedami: Japonci so segli po orjaškem polpu, toda v rokah jim je ostala samo ena ovijalka.

V prihodnji številki:

Japonske težave na Kitajskem

Demonstracije na Poljskem

V Gdansk su nemški študentje vrgli Poljake z vseučilišča. Poljski zastopnik v Gdansk je protestiral, študentje na Poljskem so pa priredili veličanske demonstracije proti Nemcem. Na nekem študentskem zborovanju v Varšavi je vzkliknil polkovnik Tomaševski, poveljnik poljske visokošolske legije: »Gdansk je rana na poljskem telesu. To rano je treba zaceliti.« Študentje so odgovorili: »Beck je slab kirurg.«

Demonstracije so se še poostrele, ko je prišel v Varšavo italijanski zunanji minister Ciano. Študentje so hkratu demonstrirali proti Nemcem in manifestirali za Italijo. »Slovenec« poroča iz Beograda, da tam zelo resno komentirajo te dogodke in mislijo, da ne bodo ostali brez posledice za nemško-poljsko in poljsko-italijansko razmerje.

Prav tako bomo v »Slovenec«, da so po njegovem poročilu iz Londona protinemške demonstracije na Poljskem skupaj z razpustom hungaristične stranke na Ogrskem za Anglijo tehten dokaz, da v osi Rim-Berlin ni vse v redu.

Kdo ima prav?

Londonski »Daily Telegraph« piše, da so med nemškimi zunanji ministrom v Ribbentropom in generalom Brauchitschem nastala nesoglasja za stran pomena angleškega oboroževanja. General misli, da britansko oboroževanje nujno narekuje spremenitev

nemške zunanje politike; Ribbentrop pa trdi, da britansko oboroževanje ni resno vse dotlej, dokler Angleži ne uvedejo splošne vojaške obveznosti. Lani v marcu in septembru je imel Ribbentrop obkraj prav, generali pa ne, Ali bo letos narobe?

Tri možnosti

Ugledni ameriški žurnalist Walter Lippman, diplomatski urednik republikanskega »New York Herald Tribune«, priobčuje daljši članek o razmerah v Evropi in na Daljnem Vzhodu. Iz članka povzemamo pisčev resumé: Če spravimo današnji politični položaj v najenostavnejši obrazec, dobimo tole sliko:

Italija-Nemčija : Anglija-Francija — dve proti dvema: vojne ne bo.

Italija-Nemčija-Japonska : Anglija-Francija — tri proti dvema: vojna zelo verjetna.

Italija-Nemčija-Japonska : Anglija-Francija-USA-Rusija — vojne ne bo. (»New York Herald Tribune« kot republikansko glasilo ni naklonjeno Rooseveltu — a le v njegovi notranji politiki; v zunanji politiki stoji prav tako za njim kakor demokrati.)

London-Moskva-Varšava

Angleži so poslali v Berlin svojega gospodarskega zastopnika Hudsona. Iz Berlina pojde Hudson v Moskvo.

V zvezi s tem je ondan izjavil britanski zunanji minister lord Halifax, da je položaj precej resen in da je prišel čas, ko mora Velika Britanija navezati stike s sovjetskimi Rusijo, ne samo na gospodarskem polju, ampak tudi na političnem.

V Londonu govorijo, da pojde v Rusijo najbrže tudi posebno britansko vojaško in letalsko odposlanstvo.

Liberalni »Manchester Guardian« piše v zvezi s tem:

»V Londonu vidijo, da bi Nemčija utegnila v bližnji bodočnosti normalizirati svoje razmerje z Rusijo in da zahodne velesile tvegajo, če se odvrnejo od Rusije, da se Nemčija okoristi z ruskim gospodarskim bogastvom. Prav tako vidijo v Londonu, da je treba popraviti trgovinsko razmerje med Veliko Britanijo, Poljsko in skandinavskimi državami, če nocojo, da se Nemčija polasti trgovine teh držav.«

V listih že beremo, da se prihodnji teden odpelje poljski zunanji minister Beck na uraden obisk v London.

V Ameriki...

Zelo resni in ugledni »New York Times« piše po shodu ameriško-nemških narodnih socialistov v New Yorku med drugimi:

»Mi nismo vajeni napadalnih čet in tudi ne želimo, da bi se jim privadili. Zato moramo kaj ukreniti, da spravimo problem zasebne uniformirane armade s sveta... Amerika je pripravljena ravnati s političnimi »gangstri« prav tako kakor z gangstri vseh drugih vrst.«

Trije kritični meseci

Urednik zagrebške »Nove Riječi« je te dni govoril z nekim ameriškim diplomatom. Američan je med drugim dejal:

»Danes moramo govoriti o dveh blokih: o nemško-italijansko-japonskem in o severnoameriško-britansko-francoskem bloku, ki se mu do neke meje pridružuje še Rusija. Premoč drugega bloka, zlasti na morju, je tolikšna, da je težko misliti na odkrit spopad, ki bi ga sprožil prvi blok... Demokratske države izdajajo danes nezasišane milijarde za oboroževanje. Ali more ta tempo vzdržati nasprotni jim blok? Zato vam povem, da čakajo Evropo in ves svet trije zelo kritični meseci. Ali bomo doživeli novo Monakovo, ali pa...«

Dr. Beneš je optimist

V svojem nastopnem predavanju na čikaškem vseučilišču je bivši predsednik čsl. republike te dni izjavil, da bo ne glede na to, kaj se bo v Evropi zgodilo, na koncu koncev vendarle triumfirala duh demokracije.

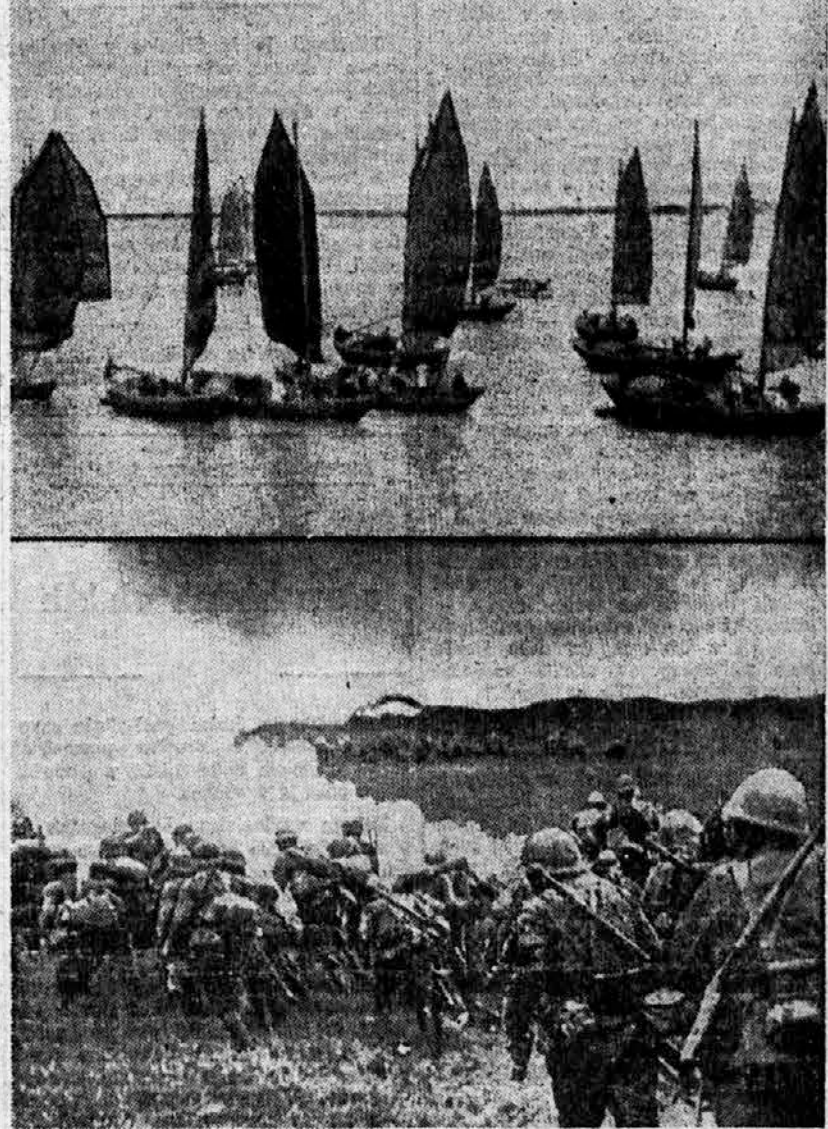
Dr. Beneš je pri tej priložnosti tudi dejal, da po njegovem ni pričakovati nove svetovne vojne v bližnji bodočnosti.

Kaj ste si mislili, ko ste brali...

...da je londonski »News Chronicle« napisal, da je nemška narodna banka po odhodu dr. Schachta pomnožila obtok bankovcev za 4 milijarde mark?

...da so španski nacionalisti prepovedali rabo katalonščine v »osvojenih« Kataloniji?

...da so Italijani zgradili najhitrejše vojno ladjo sveta »Taškent«... za Rusijo?



Japonci so se koj drugi dan po nacionalistični zasedbi Menorke izkrcali na otoku Hainanu, odkoder ogrožajo francosko Indokino. Zgoraj: ribiški čoln pred Hainanom. Spodaj: oddelek japonske posadke na zavzetem otoku.

Vesti iz Celja

V pustnem času, ki je hvala Bogu že za nami, so skoraj vsi ljudje malo ponoreli. Eni bolj, drugi manj. Namen tega članka je, povedati ti, dragi čitatelj, kako so noreli nekateri ljudje v Celju.

V Celju so namreč ob koncu pusta neki ljudje priredili kaj prijetno in elitno zabavo. Družba je bila, kakor pravimo, zaključena, toda skozi zaklenjena vrata pridejo včasih v javnost marsikakšne delikateze, kakršne niso vsak dan na dnevnem redu.

Tako so si torej nekateri gospodje v Celju zamislili v pustnem času v neki lepi dvorani prvovrstno pustno zabavo. Predvsem naj omenimo razkošno okrašeno dvorano. Po parketih dvorane so plavalci čolni na električni pogon. Bar, ki si ga je omislila ta zaključena družba, je dvorano kajpak še zasenčilo. Če verjamete, ali ne, tla tega bara so bila iz samega stekla, pod steklom so pa plavale ribice, umetne ribice na električni pogon. Človeku se je zdelo, kakor bi bil na parniku, čigar spodnji del je iz samega stekla, spodaj pa vidiš vse krasoto morskega življenja. Da je skrbela za primerno dobro voljo družbe prvovrstna godba, menda niti omeniti ni vredno. Sampanja je bilo toliko, da ga pri najboljši volji niso mogli popiti.

To je majhna in bežna slika iz letošnjega pustnega časa v Celju. Slika, kako se zabavajo nekateri gospodje v Celju. Ljudje, ki sicer pri nas zelo dobro služijo, ki jim pa naša govornica ni kaj preveč pri srcu.

Pust je res takšen čas, ko skoraj vse zmore, toda vsakdo v mejah svojih dohodkov. A če človek premišluje o takšnih in podobnih prireditvah, mu skoraj pride na misel, da bi ljudje, ki premorejo velika podjetja in imajo v službi toliko domačega delavstva, lahko včasih priredili pust tudi za naše ljudstvo, recimo v obliki svitanja dnin in plač. Prav bi bilo, da bi tudi naš človek dobil kakšno vrbotnico s takšne gosposke mize.

Kronist

Politični teden

Konferenca Balkanske zveze se je po tridnevni zasedanju končala. Zunanji ministri držav Balkanske zveze so ugotovili popolno skladnost svojih mnenj in o zunanji politiki in sklenili priznati vlado generala Franca. Finančni odbor narodne skupščine je končal razpravo o proračunih posameznih ministrstev, v ardu se je pa začela razprava o proračunu v plenu narodne skupščine.

General Franco je začel v odgovor na vsa posredovanja za sklenitev miru v novo ofenzivo na Madrid in zahteva brezpogojno kapitulacijo republikancev. — Anglija stopa s svojo gospodarsko politiko v Evropi čedalje bolj v ospredje. Predsednik vlade Chamberlain je v spodnji zbornici izjavil, da bo državni podtajnik trgovskega ministrstva Hudson v marcu odpotoval v vzhodno Evropo, in sicer v Moskvo, Helsinko, Varšavo in glavna mesta skandinavskih držav. To bo važnega pomena za razvoj gospodarstva med Anglijo in temi državami, prav tako je pa tudi važen prispevek za ohranitev miru v Evropi. — Belgija je za par dni dobila novo, Pierlotovo vlado, toda zaradi neoglašaja s socialisti je vlada že odstopila. — Japonci čedalje bolj izzivajo Angleža. Pred kratkim so japonski bombniki vrgli nekaj bomb na ozemlje angleške koncesije v Hongkongu. Anglični poslanik v Tokiu je zato odločno protestiral. — Senzacionalen govor o mrlišnem oboroževanju po vsem svetu je imel predsednik vlade Chamberlain v spodnji zbornici. Zavzemal se je za to, da tekma med državami v oboroževanju preneha, ker bodo sicer propadle vse evropske države. — Poljsko-rusko trgovinsko pogodbo so za leto dni podpisali zastopniki obeh držav pretekli teden v Moskvi. Obseg trgovine med obema državama bo znašal 150 milijonov zlotov. Tako je prišla Rusija v poljski sunanji trgovini na tretje mesto. — Italijanski sunanji minister grof Ciano je prišel v Varšavo, da vrne lanske obisk poljskega sunanjega ministra Becka v Rimu. Italija in Nemčija nameravata po tem obisku podpreti poljsko zahtevo po kolonijah. — Madžarska je podpisala pakt proti kominterni. Madžarski zunanji minister Csaky je izjavil, da je podpisal pakta dokaz prijateljstva do Nemčije, Italije in Japonske. — Tretja ruska petletka, ki jo je napovedal predsednik ljudskih komisarjev Molotov, je namenjena oborožitvi. Z izvedbo tega načrta hoče postati Rusija najmočnejša evropska država. — Vprašanje poročila češko-

Edinstven primer v zgodovini medicine

S „cesarskim rezom“ si je sama odpravila plod prepovedane ljubezni...

...in plačala „operacijo“ z življenjem

Karlovac, februarja.

Po skoraj poldrugo leto trajajoči sodni razpravi se je zdaj na sodišču v Karlovcu končala edinstvena afera, ki je zbudila pozornost znanstvenikov po vsem svetu. O njej so pisali celo v Ameriki.

Pred dobrim poldrugim letom so časopisi objavili članke o mladi kmetici Mari Horvatinovi. Njen mož je že nekaj let delal v Kanadi in ji pošiljal domov denar. Bila je še mlada in kmalu so se začeli okrog nje sukatati razni moški, saj se jim ni bilo treba bati njenega moža. Tako je doživela mlada žena nekaj ljubezenskih dogodivščin, ki niso ostale brez posledic. Lepega dne je ostala sama, zapuščenca, v blagoslovljenem stanju. Kako naj skrbi sramoto? Kaj bo storil njen mož, če to izve? Mlada žena se je kmalu odločila. Bila je močna in zdrava in ni pomislila na usodne posledice, ki bi jih utegnile imeti njeno drzno dejanje. Hotela si je namreč sama odpraviti plod svoje prepovedane ljubezni. Izbrala si pa ni morebiti kakšnega dvomljivega pripomočka ma-

žave, temveč nič manj kakor slavn „cesarski rez“, operativni posezek, ki se ga zdravniki specialisti izognejo, če je le mogoče.

Mlada kmetica Mara je vzela pravi nož in odšla v gozd. Tam je sama izvršila nevarno operacijo. Prerezala si je trebuh, odstranila plod in z navadno iglo in sukancem zašila rano. Potlej se je vrnila domov. Nekaj dni je bilo vse v redu. A kmalu so se čutille posledice. Prepeljali so jo v bolnišnico. Tam je na podlagi jasnega dokaza o dejanju vse priznala. Izdala je tudi ime otrokovega očeta. Zaradi velike izgube krvi in slabosti srca je pa svoje dejanje plačala s smrtjo.

Česa podobnega zdravniki v bolnišnici niso še slišali in tudi ne bali, zato ni čudno, da so pričeli dvomiti o resničnosti njene izpovedi. Prijavili so zadevo oblastvom in sodišče je poklicalo na pomoč specialista za sodno medicino dr. Milosavića, ki ima za seboj že trideset let bogatih izkušenj doma in v tujini. Pri delu mu je pomagal njegov tovariš dr. Premru iz

Zagreba in sodni izvedenec dr. Janušek. Vsi trije so izvršili obdukcijo trupla.

Ugotovili naj bi, ali je možno, da je nevarno operacijo izvršila pokojnica sama. Zdravniki niso mogli izjaviti drugega, kakor to, kar je bilo na dlan: da je namreč kmetica popolnoma sama izvršila „operacijo“. Sodišče se je ravnalo po njihovi izjavi in je ustavilo nadaljnjo preiskavo.

Dr. Milosavić je pa povedal, da je primer Mare Horvatinove res edinstven v zgodovini medicine. Da je dejanje izvršila sama, je dognal po razumu, ki ga ne bi mogel napraviti nihče drug. Občuduje samo njen pogum in odpornost, saj je še nekaj dni po tej težki operaciji hodila in delala. Izjavil je, da je ta primer najbrže edini na vsem svetu, kajti v svoji dolgoletni praksi ni še nikoli slišal kaj podobnega in tudi strokovna literatura ne omenja podobnega primera.

Edini dokaz tega drznega dejanja preproste kmetice je nož, ki si je z njim prerezala trebuh in so ga zdaj shranili v sodnem arhivu.

Slavka Kralja. Podnevi sta potovala in ogledovala, kje bi se dalo kaj ukra- stiti, ponči sta pa s svojo družbo vlam- ljala.

Okrog 500 kg težko dvigalo je padlo na roko delavcu Janezu Metličarju iz Bučevca na Murskem polju in mu jo zmečkalo. Metličar je bil zaposlen pri zidanju murskega mostu pri Petanj- cih.

Maček je zažgal nekemu posestniku v Vodicah pri Slivnici. Ko se je na peči grel, se mu je vnela dlaka. Za- radi bolečin je pobegnil na slamo, ta se je pa takoj vnela. Ogenj je uničil vse gospodarsko poslopje.

Na revnega krošnjara je streljal Ilija Drgustić iz vasi Drage pri Su-

krošnjara so pa prepeljali v bolni- šnico. Drgustića so kmalu nato prijeli.

Ožeta sta izstradala zakonca Mlakar- jeva iz Zadovinka pri Krškem. Ker starega preužitkarja ni bilo na spre- gled, so orožniki potrkali pri Mlakarjevih in tam so res našli 66letnega ženinega očeta vsega sestradanega. Brezsrčneža so izročili sodišču.

Zgoraj je z lesom naložen tovorni avto, last Martina Časla iz Gornjega Grada, ker se mu je na banovinski cesti med Topovljami in Sv. Rupertom pri Braslovčah vnel bencin v motorju.

Ker jo je pretepal, je po 30 letih zakona umorila svojega moža kmetica Angelina Lazičeva iz Novih Karlovcev pri Mitrovici. Mož ji je zmerom grozil,

Doma in na potovanju, preden greš spat, vedno:

Chlorodont-zobna pasta

narodnih koncesijah. Japonci so zaradi neprestanih atentatov kitajskih patrio- lov zagrozili, da bodo koncesije ob- kolili in napadli angleško in francosko brodovje. — Slovaška avtonomna vlada si želi nemškega industrijskega kapi- tala. Poslala je zato posebno gospo- darsko delegacijo v Berlin. — Na pa- lestinski konferenci v Londonu se ni- kakor ne morejo zediniti, zato je an- gleška vlada sklenila, da bo tudi sama stavila predloge. Ker so bili pa njeni predlogi bolj v prid Arabcem, so se začeli Židje upirati. V Haifi je eks- plodirala bomba in ubila 32 ljudi. — Italija misli 23. marca uradno sporo- čiti, kaj zahteva od Francije.

Tihotaplil je iz Gradca v Maribor Franc Vrhovec, vrtnarski pomočnik iz Ljubljane. Na policijski stražnici so našli v njegovem nahrbtniku 11 kil- saharina, 104 vžigalnice in 47 zavojč- kov igralnih kvti.

Žrtve splešenih konj so postali trije posestniki iz Ježice: Dovč, Serjak in Zorman. Ko so se splešili konji, sta dva skočila z voza, eden je pa z voza padel. Vsi trije so se hudo pobili in so morali Zormana prepeljati v bol- nišnico.

Prijeli so kolovodji razbojniške tol- pe, ki je izvršila na Gorenškem več- ko 30 vlomov, Franca Vodnika in

horju, hoteč mu vzeti 1100 dinarjev, ki jih je krošnjar imel za nakup bla- ga. Ilija je pobegnil, nezvestnega

BREZPLAČEN POUK V ISKRANJU



ZAHTEVATE BREZPLAČNI KATALOGI
MEINEL-HEROLD
Breslauer Str. 10, MARIBOR 2, 193

da jo bo ubil, zato ga je pobila s se- kiro, potlej se je pa sama prijavila orožnikom.

Z nožem je zabodel 22letni Tomaž Čadež iz Delnice pod Javorjem 18letne- ga Antona Kumerja iz Javorja, ker se je hotel maščevati nad njegovim bra- tom Markom. Kumer je izkrvavel.

Zmrznila je 56letna Doroteja Le- narova iz vasi Preske v poljski ob- čini. Šla je v Moravsko goro, ko se je pa zvečer vrnala, je padla po polede- nelih stopnicah, obležala in zmrznila.

Zaradi trdnega spanca si je ožgal hrbet in spodnji del života posestnik Janez Poljanec v Lakomcah (Šmihel- Snopič). Ob gorki peči je bil tako trdno zaspal, da ni čutil nobenih bole- čin, zjutraj je bil pa tako opečen, da se še premakniti ni mogel.

Več ko 20.000 litrov vina so popili maske in udeleženci pustnih sprevo- dov v Beli Crkvi. Pustne prireditve so trajale od nedelje dopoldne do torka zvečer. Ljubitelji karnevala so prihi- teli v Belo Crkvo od vseh strani.

18 vlomov je izvršil po raznih mari- borskih podstrešjih 33letni čevljarski pomočnik Josip Poš iz Pobrežja. Na sodnji je vse priznal.

Octovo kisline je popila in umrla 21letna žena Bara Horvatova iz Po- pova pri Varaždinu, ker so jo prisli- lili k ženitvi.

Za spomlad

priporoča svojo bogato zalogo trpečnega blaga in okusnih vzorcev v raznih barvah

Manufakturna trgovina

Janko Češnik

LJUBLJANA, LINGARJEVA UL. 1

Plače bodo povišali splitskim ladjedelniškim delavcem za 120 do 200 di- narjev na mesec. Kolektivna pogodba bo pa dala delavcem še nekaj drugih pribojškov.

Posekano drevo je po snežni strmini zdrčalo navzdol in podrla neko hišo v vasi Koloniči (Bosenski Petrovac) ter ubilo 5letno dekletce, ki je bilo v hiši.

V snežnem viharju je zmrznil 66let- ni stari Anton Tomljanović na cesti Senj—Krivi put.

Ljubezen je izdala vlomilca Gašper- ja Pepelnika, ki je okradel maribor- skega trgovca Ivana Babiča na Trgu svobode. Mati njegovega dekleta je orožnikom izdala njegovo stanovanje v Gorišnici pri Sv. Marjeti pri Ptuj. Orožniki so ga prijeli in dobili pri- njem tudi vso ukradeno robo.

Divji lovec je ustrelil 59letnega Franceta Škapina, lovskega čuvaja pri posestniku Ivanu v Ribnici.

Oko je izbil svojemu sinu Pero Ma- tešić iz Zastinja pri Karlovcu, ko je na veselem svatovanju začel s pištolo mahati okoli sebe. Pištola se je pa sprožila in je strel izbil njegovemu 13letnemu sinu desno oko.

Vlak je odrezal obe nogi v bedrih delavcu Ivanu Šulen blizu Zagreba, ker je zaspal na železniškem tiru, ko se je pijan vrnal z maskarade.

Ugodne letalske zveze bo dobilo Sa- rajevo z Beogradom, Zagrebom in Splitom. Preteklo sezono se je namreč pokazalo, da je bil letalski promet ze- lo živahen.

Osijsko sodišče je oprostilo zobo- tehniku Gustava Suka, ki je januarja v silobranu ustrelil delavca Franca Boneckerja-Matančevića. Ko se je v očetov vrnal iz gostilne, ga je namreč Bonecker napadel, a je svojo surovost plačal z življenjem.

Takovalji bodo državno cesto skozi Kranj z drobnimi kockami. Tlakova- nje bo stalo 3 milijone din. Občina Kranj bo nosila 418.000 din strokov, cestni odbor v Kranju pa 147.000 din.

S sitnosko steklenico je dobil po- glavi 28letni delavec Jože Močnik iz Mokronoga, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Njegovo stanje je precej resno.

Zemlja se je vdrla pod 68letnim Francem Krojsom, občinskim revežem iz Maribora. Padel je 2 m globoko na veliko skalo in si razbil lobanjo. Bil je pri priči mrtev.

Maskare so se stapele v Apačah pri Sv. Lovrencu in obdelale z noži in koli posestniškega sina Jožefa Skledarja, ki se mora zdaj zdraviti v ptujski bol- nišnici.

Ubožnico kralja Aleksandra bodo zgradili v Splitu namesto kraljevega spomenika. Prostovoljnih prispevkov so zbrali že 700.000 din, občina bo pa prispevala 300.000 din.

Delavce odpustajo jadranske ladjedel- nice v Splitu, ker so vsa večja dela končali, novih naročil pa ni. Doslej so odpustili 150 delavcev, nameravajo jih pa še 200.

Vlak je treščil v derezino na progi Krapina—Zabok—Krapinske toplice, ker je bila tema in železničarji v de- rezini niso opazili bližajočega se osebn- uga vlaka. Na srečo ni bilo nobene smrtno žrtve, ker je pet ljudi srečno skočilo iz derezine, dva je pa vrglo na kup kamena in sta se precej pobila.

Listek „Družinskega tednika“

Udobje v ameriških vlakih

Zanimivo je, kako poskušajo ame- riške železniške družbe premagati svoje tekmece avtomobile s poveča- njem udobja v vlakih.

Tekma med avtom in železnico je v Ameriki zelo huda. Že dolgo kaže, da bodo avtomobili zmagali in da bodo ameriške železnice izgubile dosti svojih gostov. V zadnjih letih je šte- vilno potnikov z železnico stalno na- zadovalo in le malokdaj so se kje videli polni vlaki. V tej nevarnosti so se ravnatelj železniških družb od- ločili, da bodo izrabili vse prednosti, ki jih mora imeti železnica pred avtom, in da bodo povečali udobje vagonov. V vagonu naj se počuti potnik tako udobno kakor v najbolj- šem hotelu — tako so sklenili. In potem so ustvarili čisto novo vrsto vlakov.

Moderni ameriški vlak je dobil aerodinamično obliko. Žene ga elek- trika, ki jo proizvajajo Dieselovi mo- torji. Ves je iz kovine. Na zunaj in znotraj je preplešan s svetlimi bar- vami. Vlak v Kaliforniji ustreza po svoji barvi pokrajini, po kateri se vozi. Zunaj je ves rdeč in oranžen, znotraj pa iz medozelene kovine in rumenimi okraski. Ročaji na oknih in vratih so iz kroma. Na okroglih pokromanih mizah so kromasti pepel- niki, okoli njih pa udobni naslanjači, kamor se potnik kar pogreze. Debele preproge pokrivajo tla in duše kora- ke orjaških črnih strežnikov v belih uniformah, da jih skoraj slišati ni. Na vsaki mizi je vaza cvetja, zraven jedilni list in priroten svinčnik, da lahko gost napiše svoje želje na pa- pir, ki ga potem dobi postrežnik. Ne- kaj minut nato je že na mizi naroče- no kosilo na rožnatih krožnikih in v rožnatih skledah. Nadzornik jedilne- ga voza je v temni civilni obleki in se pogovarja s potniki tako pri- jazno kakor gospodar s svojimi go- sti. Zlasti se v teh vlakih ozirajo na ljudi, ki imajo predpisano dijeto, in na otroke. Na jedilnem listu v ne- kem vlaku je n. pr. naslednja opo- ba: »Gostje, ki morajo jesti na po- seben način prirejene jedi, naj se obrnejo na naš oddelek za dijetno

kuhinja. Naši strežniki in šefi imajo posebno navodila, da lahko pripravijo vsako jed, ki si jo kdo zaželi. Naši strežniki vam žele najboljše po- streči in vam bodo hvaležni, če jim boste povedali, kako želite biti po- streženi in kaj bi bilo treba v vlaku še izboljšati. Otroci lahko jedo sku- paj s starši, ne da bi bilo treba za- radi tega kaj doplačati. Za otroke pod dvanajstimi leti dajemo polovič- ne porcije za polovično ceno. Prav- kar smo izdali novo knjigo receptov, ki ima dva in trideset strani, in v njej dobite izbero najboljših jedi z našega jedilnega lista. Če bi radi imeli to knjižico, vam jo bomo prav radi poslali.«

Samo ob sebi se razume, da je v teh vagonih tudi zrak reguliran. Vsi vagoni imajo stalno določeno tempe- raturo, pa naj bo že zunaj tropška vročina ali pa leden mraz. Zrak je zmerom svež, kemično očiščen in ima potrebno količino vlage. Stene, tla in stropi so zavarovani proti vročini in mrazu, in prav tako tudi proti zunanji zvokom. V zabavišču imajo radio, kino, dosti časopisja in knjig, pa tudi igra za otroke. »Gospodi- nja«, lepa, dobro oblečena dama skrbi za udobje gostov. Tu poišče za nestrpnega, neprespanega otroka šestih let škatico pisanih svinčnikov in zvezek, ter mu pokaže, kako naj

riše, tam se prijazno žrtvuje zgovor- nemu gospodu rdečega obraza, ki je očitno popil preveč whiskyja, pa zna na lep način zavrniti njegove poiz- kuse, da bi postala preveč domača. Druga pomembna osebnost v ameri- ški službi je vlakovodja. Njega bi po pomenu in nastopu težko primer- jali z evropskim tovaršem. Navadno je velik, suh in bi bil po svoji vnanosti lahko tudi profesor na vse- učilišču. Vlakovodja je navadno naj- starejši uslužbenec, ker dobli takšno mesto vsakdo šele po dolgih preiz- kušnjah, zato pa tudi nosi s pono- som srebrne in zlate našive, ki po- menijo dolgo službeno dobo.

Vlaki imajo vsi visoko doneča ime- na, ki so jim jih določili s posebnimi nagradnimi razpisi. En vlak se ime- nuje po predsedniku Lincolnu, drugi po Argonavti, tretji je »Zefir« in priča s svojim imenom, kako hiter je in kako prijetno se vozi v njem, naslednji spet nosi ime znanega pis-atelja Marka Twaina.

Najhujše nadloge, ki jemljejo vož- nji z železnico vso prijetnost, — umazanost, prepih, hrup in tesnoba, — pri novih ameriških vlakih odpra- vili. Kakor vse kaže, se ljudje v teh vlakih zelo radi vozijo in najbrž bo vlak postal zmagovalac v boju z avtom, pa tudi s svojim najnovejšim tekmeccem — letalom.

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, Gobeline

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

Mož, ki mu naboji niso prišli do živega

Vinkovci, februarja

V pretepu z nekim kavarnarjem v Štitarju je te dni umrl 40letni Džuro Bušić, strah in trepet vse okolice. Imenovali so ga medveda. Kožo je imel pa očitno še bolj debelo kakor kosmatinec, kajti v zadnjih dveh letih so v pretepih oddali nanj okrog petdeset strelcev. Zadelo ga je 32 strelcev, a niti eden mu ni prišel do živega.

Redek je bil pretep v okraju, da ne bi bil ta možak njegov glavni junak. Pretepal se je za vsako malenkost. Tako je prišel te dni v kavarno Vase Raničeva v Štitarju in se je začel z njim na lepem prepirati. Ko je kavarnarja tudi dejansko napadel, si kavarnar za točilnico ni mogel pomagati drugače, kakor da je začel na nasilneža streljati. Od šestih nabojev ga je zadelo pet, a očitno je bilo vse skup kaplja v morje. Za rane se divjak še zmenil ni. Kavarnar ni imel pri roki drugega kakor nož. V skrajni sili ga je zabodel. Ko je prišla komisija, je ugotovila, da orjaka ni smrtno zadela niti ena krogla, pač je pa podlegel zabodljaju z nožem.

Električni tok je oplazil po obrazu zaradi kratkega stika 25letnega monterja Josipa Petelinška iz Maribora. Vsega opečnega po obrazu so ga prepejali v bolnišnico.

Neznana vlomilska tolpa, ki je izvršila že več vlomov v Trbovljah, in spet vlomila v Jermanovo trgovino in napravila trgovcu za svojih 3000 din škodo. Hotela je okraštiti tudi slaščičarja Kozino, pa se ji ni posrečilo.

Strokovnjaki Artistic-filma so filmali razne zanimivosti v Splitu, Dubrovniku, Hrvatski, Dalmaciji in Hercegovini. Predvajali jih bodo kot velik kulturni film na newyorški svetovni razstavi. Slike bodo spremljale skladbe dalmatinskih skladateljev.

Zaradi pobegle žene se je vnela prava arnavska bitka pred sodiščem v Skopju. Arnav Hasan Ziberović se je sprl s sorodniki svoje žene, ki jim je zanj plačal 20.000 din, pa mu je pogrnila in ni dobil nazaj ne nje ne denarja.

Današnji številki smo priložili priloge veletrgovine A. & E. Skaberne v Ljubljani, na kar naše čitatelje vljudno opozarjamo.

Ustrelil je dva brata Manojlovića Miroslav Eraković v vasi Bratškovcih blizu Šibenika, ker se niso mogli sporazumeti zastran meje na občinskem pašniku. Med prepričim na Eraković z lovsko puško dva brata ustrelil, enega pa nevarno rana.

Strupeni plini so zadušili 28letno Anico Beharjevo, posestniško hčer iz Sv. Urha pri Zagorju. Spala je v zakurjeni sobi, zjutraj so jo pa domači našli mrtvo.

Zaradi nesrečne ljubezni je orožniški podnadrednik Grujič iz Črne gore ustrelil trgovko Ano Žučkovo v Tepanju pri Konjicah. Njena rana ni smrtno nevarna. Grujiča so aretirali.

Patrona je eksplodirala in odtrgala palec in kazalec leve roke 14letnemu posestnikovemu sinu Jakobu Jančiču iz Tlak pri Kozjem, ko je v kamnolomu obračal in ogledoval veliko odkrušeno skalno. Pri tem se je v skali vžgala dinamična patrona.

Zlat kelih je izkopal v gozdu ob Večni poti gospa Antonija Petermelova iz Rožne doline, ko je nabirala polže. Kelih je bil zavrt v robcu in je vreden okrog 40.000 din. Skril ga je nedvomno neki vlomilec.

Orožniki so prijeli cigansko tolpo, ki je vlomila v Millerjevo trgovino v Zagorju in zakrivila še več drugih nepoštenih dejanj okoli Vranskega. Ciganke so si med prosjačenjem vse dobro ogledale, potlej so pa cigani opravili svoje delo.

Iz mariborskih zaporov so hoteli pognati zločince Koder, Pintarič, Kranjc in Grile, hoteč ubiti piznika. Naklep jim je pa prekrizal neki paznik, ki je Grileu vzel od Kodra izročeni mu listek, kjer je bil opisan ves načrt pobege.

Okrog 150 glav perutnine so pokradli v okolici Ormoža manjši posestniki iz Otoka na drugi strani Drave na Hrvaškem. Nekaj perutnine so prodali, drugo so si pa sami privoščili. Ukradli so tudi nekaj vina, da so približek zalili.

Od doma so pobegnili trije dečki iz Kostanjevce, ko so na pustni torek etarši odšli v maškare. Vodil jih je 14letni Oton Ostupajnič, ki je doma ukradel 1150 din. Medtem sta se dva že vrnila, Ostupajnič pa še iščejo orožniki.

Po nesreči je ustrelil otročička 14letni Martin Kolar iz Črenšovcev. Med staro šaro je bil našel star vojaški samokres in ga naperil na 3½letnega Franca Magdiča iz Male Sredice pri Bjelovaru. Samokres se je pa ne pričakovano sprožil in otroka ubil.

Pod drveč avtomobil je skočil posestnikov sin Anton Podraž z Grosupljega. G. Eligij Eber iz Ljubljane, ki je vozil avtomobil, je obvestil o nesreči ljubljanske reševalce, da so mladega obupanca odpeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je precej resno.

Na svojo izvoljenko je streljal, potlej je pa še samega sebe ustrelil na materinem grobu 32letni kovač Franc Stupan iz Bresternice pri Mariboru. Ker ga njegova izvoljenka ni več marala, jo je hotel ustreliti, pa je ni zadell. Nato je odšel na materin grob in se ustrelil.

Evropska železniška konferenca se bo pričela v Splitu 13. aprila. Udeležili se je bodo zastopniki vseh evropskih držav. Razpravljali bodo v glavnem o tovarnem prometu.

Zeno in sebe je ustrelil 26letni Fran Cokan, ključavničar v Hutterjevi tekstilni tovarni v Melju. Ker se je žena ločila od njega in se na njegovo prigovarjanje ni hotela vrniti, je ustrelil najprej njo, potlej pa še sebe. Žena bo najbrže okrevala, Cokan je pa že umrl.

Obupal je zaradi bolezni in nesrečne ljubezni 24letni delavec Martin Klinc, tovarniški delavec iz Pobrežja pri Mariboru. Potrl je bil že zato, ker je bolehal za tuberkulozo, potem se mu je pa še dekle izneverilo, zato se je ustrelil.

Električni tok je ubil 27letnega Polmeta Žagarja iz Praprotnega pri Svetem Primožu, delavca v tovarni »Kao-lin« v Črni, ko je napeljeval anteno za radio. Prijel je za žico, ki se je dotikala električnega voda z napetostjo 380 voltov, in je bil pri priči mrtve.

Še je čas, da vstopiš

v V. Hranilno kolo Jugoslovanske banke v Ljubljani, ki si o njem lahko trdno prepričam, da ti po 4 letih prinese srečo in veselje. Tedensko prihraniš majhno vsoto, ki jo lahko pogrešiš (n. pr. din 10[—], 20[—] ali več), jo nato vložiš v posebno knjižico, po 4 letih pa ti majhni in neznatni zneski zrastejo v velik znesek, vrhu tega pa še v znaten presežek v obliki obresti. Tako se je 6. februarja t. l. začelo V. Hranilno kolo. Kdor se podrobno zanima za uspeh Hranilnega kola, ki so obče priznani, naj se obrne na Jugoslovansko banko d. d., podružnico v Ljubljani, Gajeva ul. 3 (poleg nebotičnika), in zahteva tozadevne prospekte, v katerih je vse natančno razloženo. Vsak se zmeraj lahko vstopi v V. Hranilno kolo.

Ingenieur-Schule Miffweida (Deutschland)

STROJEGRADNA — AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNIKA
ELEKTROTEHNIKA PROGRAM BREZPLAČNO

Na 13 let ječe je obsodilo ljubljansko sodišče Alojzija Telbana, sina premožnega posestnika iz Podjelovega Brda nad Škofjo Loko, ker je s strižninom zastupil svojega štirimesečnega nezakonskega otroka. Telban je zamenjal skušal zvrniti krivdo na otrokovo mater.

Obesil se je zaradi nepremišljene kupčije 59letni Janez Kokole iz Orehove. Enkrat so ga že zadržali, ko si je hotel prerezati vrat, zdaj so ga pa našli obešenega v njegovem mlinu.

Volk

Napisal Walter Schweter

Bilo je v nekem živalskem vrtu. Stal sem pred ujetim volkom in sem odkrito sočustvoval z njim, ker so ga zaprli v tako ozko kletko.

Tedaj je pristopil odlični gospod, ne, bil je odlično oblečen, s sorodniki in znanci. Z ujetnikom niso imeli nobenega sočutja. Neprestano in čedalje huje so ga dražili, ko so videli, da jih žival z dolgočasno pogleda le od časa do časa, ne da bi pokazala najmanjšo jezo nad neumnim človeškim početjem. »Le počakajte, jaz bom bom že prišel do živega,« je zaklical gizdal in vzel, še preden ga je mogel kdo zadržati, svoj lepi dežnik in drezal s konico med železnimi palicami. Div-

jaček je okrenil proti zlobnežu samo svojo mogočno glavo s pogledom, ki je jasno govoril: »Zdaj je konec prijatelje!«

Fant pa ni razumel živalskega govora in je bezal dalje, prav do šezmerom zaprtega volčjega žrela. Takrat ga je pa odprl. Besno renčanje — in ostri zobje so se zasadili v dežnikovo konico. S tem je volk imel že tudi ves dežnik v svoji oblasti.

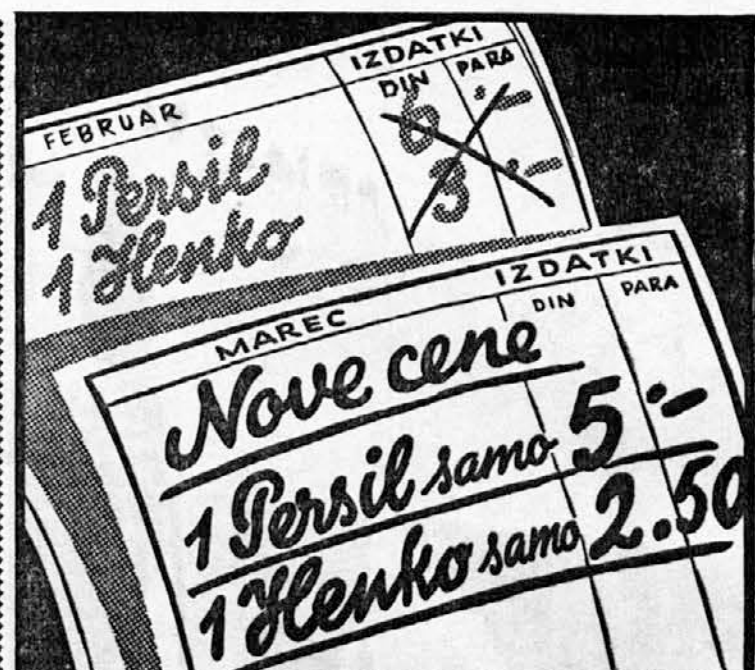
Jetnik naj bi zdaj na lepem postal dober, ljubezniva živalica in naj bi velikodušno vrnil dragoceni dežnik. Z vsemi mogočimi lepimi, sladkimi priimki je skušal »odlični gospod« dobiti nazaj svoj dežnik. Eden izmed sorodnikov je našel v svoji torbici suho štručko. Previdno je ponudil volku na noževni konici, da bi se njegov bratranec na lep način iznebil roparske živali. A volkove oči so se svetile zdaj skoraj zasmehljivo in preteče, ne da bi se količnik ozrle na štručko. Sunkovito je potegnil volk ves dežnik v svojo kletko in bi ugriznil tudi roko svojega mučitelja, če ne bi ta o pravem času izpustil dežnika.

V trenutku je bil krasni dežnik pred gizdalina osuplimi očmi raztrgan in ogrizen. Čunje so frčale po kletki in prijetni gledalci so se umaknili, ker so zaslišali, da prihaja upravnik živalskega vrta.

Zadovoljno je legel volk v najbolj skrit kot svoje ozke ječe in se ni več zmenil za ljudi. Jaz pa sem nič manj zadovoljen kakor volk, nadaljeval svoj sprehod po živalskem vrtu.

Osebnosti

Poročili so se: V Ljubljani: g. Fric Pregl, trg. iz Škofje Loke, in gđ. Slavka Pirčeva, poštna uradnica v Krškem; g. Fedor Sajovic, in gđ. Maruška Turkovičeva; g. Miha Kurinik, dipl. gradbenik, in gđ. Martina Finkova, odvetniška uradnica. V Mariboru: g. Joško Čmok in gđ. Pavla Domanjkova. V Koroški Beli: g. Vincenc Demšar, policijski stražnik na Jesenicah, in gđ. Dragica Erlihova iz Bele. V Ptuj: g. Miran Kolšek, učitelj, in gđ. Sabina Beloglavčeva, učiteljica. Pri Svetem Križu nad Jesenicami: g. Vincenc Frantar, poslovođa hotela



S takim računom so gospodinje res zadovoljne. Izkoristite tudi Vi to priliko. Saj Vam nudi Persil in Henko brez vsakih drugih primesi najboljši učinek.

Brez dvoma:

pranje je cenejše!

ŽRČALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Oj ti Pust...

Premišljevanje, ki se je malo zakasnilo

Ko smo zvedeli, da priredi naša bela Ljubljana po dolgih petdesetih letih korzo na čast našemu svetovno priljubljenemu Pustu, smo Ljubljancem in Ljubljankam nekako bolj oživali ter se pridno udeleževali vseh predpustnih zabav. In teh je bilo toliko, da marsikdo ni prišel niti do sape in se nam o pravičnem spanju še sanjalo ni.

Kljub temu pa so bili privrženci velikega »Noreca« v nedeljo kakor prerojeni, sveži in mladostni, ko so se v napetem pričakovanju zbirali po ulicah, ki si jih je izbral Pust, da se nam pokaže v vsaj svoji mogočni norosti. Ljudi je bilo toliko, da je bila baje Prekernova Muza ogrožena za svoje, zavidanja vredno mesto in je pesnik komaj kljuboval silnemu pritisku. Golobi na prizidku frančiškanske cerkve so najbrže slutili, da jih čaka velika »polomijada« in so zato prepustili svoja mesta naši nadobudni mladini. Tudi verige okrog »ringelšpila«, so pravili ljudje, so od pritiska kar pokale.

Začetek sprejema se je zdel, kakor pogreb kakšne višje osebe; takšen vtis smo vsaj dobili ob pogledu na stroge moze postave. Procesija, ki je sledila, je le potrdila to sumnjo, zakaj nesrečnega Pusta, ki se pol stoletja ni pokazal javno, so tako osmestili, da je omagal od sramote in so ga v zadnjih vzdihljajih pripeljali domov, kjer je razočaran nad našo prestolico, očitno olajšan, v torek preminul.

Ubogi »Norec«, ki ti je dovoljeno samo enkrat na leto, da se pokažeš kakršen si v resnici, tebe so pora-

bili za golo reklamo. Tebi ni do Lesjaka, ne rabiš niti Turkove pomoči, še manj pa perilnega praška. Za unionsko pivo pa ti najbolje veš, da se dobi povsod, kjer »Bog roko ven molie«.

Namesto, da bi proslavili tvoje vstajenje, so te tako izmalili, da se spet pol stoletja ne boš opomogel in upal priti med nas. Kar smo na pustno nedeljo s teboj storili, smo v ponedeljek že obžalovali in v sredo smo te položili k počitku, ki se naj — v odkup, ker smo te imeli za noreca — podaljša v tvoj prid v stoletno spanje. Počivaj v miru, mi pa zalujemo za teboj, ker..., ker je visoka številka v mesecu!

Gledalka

Lep zgled...

Naj povem mično zgodbi, ki je zrealo današnjih dni. V odsotnosti moža seveda, gre mati z dvema mladoletnima hčerkama na ples. Ne, bolje rečeno — hčerki gresta z materjo, a pustimo materi ta zagovor.

Ples je nadvse prijetna zabava. Ura je nekaj okrog polnoči in skrbna mamica se spomni svojih dveh deklic, ki rajata. Hitro jima priskrbi kavalirja, da ju spremita domov, kajti za mladi deklici je bilo to že dovolj pozno. Lepo obe poljubi in ju pošlje v moškem spremstvu sredi noči domov.

No, in mamica je rajala in rajala, da je zašel mesec in so ugasnile zvezde na nebu. Sonce je pošiljalo že tople žarke, ko je prišla skrbna žena domov.

In vse to vidi in sliši svet! Kaj pravi? »Kakršna je mati, takšni bosta hčerki!«

Ali ni žalostno, da materino početje meče temno na hčerino bodočnost?

Opazovalka

»Narodna zavednost«

Pred dnevi sem bil priča dogodka, ki je zelo pomemben za današnji čas. Stojim v tramvaju in slišim dve dami, ki govorita pol nemški, pol slovenski. Ob strani sedi mladenka, ki ji začne presaditi dvolično govorčenje. Pa ju vljudno nagovori: »Oprostite, gospe, ali ne bi rajši govorili slovenski, saj znata, kakor slišim?«

Starejša gospa, znana narodna dama, se ogorčeno obrne rekoč: »Kaj vas to briga? Ali vas ni sram, da ste še tako mladi, pa ne pustite starejših ljudi pri miru!« Gospodična ji pa mirno pojasni, da jo ni opozorila na njeno starost, temveč na to, kar se ji zdi, da ni pravilno, zlasti glede na njeno narodno udeleževanje. Na zahtevo ji pokaže tudi svojo akademsko legitimacijo s prikritim nasmeškom, zavedajoč se, da na Aleksandrovi univerzi ne bo razumevanja za njene pritožbe...

Starejša gospa odide, njena sopotnica pa, ki se je čutila prizadeta, je pobara, češ da najbrže predrznica ne zna nemščine. Ko je pa eden sopotnikov pripomnil, da govori poleg nemščine tudi francoski in češki, je bila kupa onemogle jeze polna...

Vsi navzočni so glasno odobraval energični, a žal tako redki nastop zavednosti pri nas.

V času, ko sosedni narodi povsod in vselej poudarjajo svojo narodnost, se nam nehotе vsiljuje misel, da pri nas »diši« riba pri »boljših« glavah!

Navzočni

Radio Ljubljana od 2. do 8. marca 1939.

ČETRTEK, 2. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 18.00: Dvospevi in samospeli ob spremljevanju klavirja 18.40: Slovensčina za Slovence 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut zabave 20.00: Pevski zbor »Ljubljana« 20.45: Slovenska glasba 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Originalna švicarska godba. Konec ob 23. uri.

PETEK, 3. MARCA

11.00: Solska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 18.00: Ženska ura 18.20: Plošče 18.40: Francosčina 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: O varstvu prirode 20.00: Orgelski koncert 21.15: Simfonična glasba 22.00: Napovedi, poročila 22.30: Angliške plošče. Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 4. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00:

Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 17.00: Otroška ura 17.50: Pregled sporeda 18.00: Radijski orkester 18.40: Pogovori s poslušalci 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Beseda k prazniku 20.00: O zunanjih politiki 20.30: Kmečki pisan večer 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 5. MARCA

8.00: Ruski sekstet 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Plošče 9.45: Verski govor 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice 10.45: Plošče 11.00: Klavirski koncert 11.30: Radijski orkester 12.00: Klavirski koncert s spremljevanjem orkestra 12.30: Plošče 13.00: Napovedi 13.20: Veseli godei 14.00: Plošče 17.00: Kmet. ura 17.30: Plošče 18.00: Domača ljudska igra 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« 20.30: Vesel koncert Radijskega orkestra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Plošče. Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 6. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert

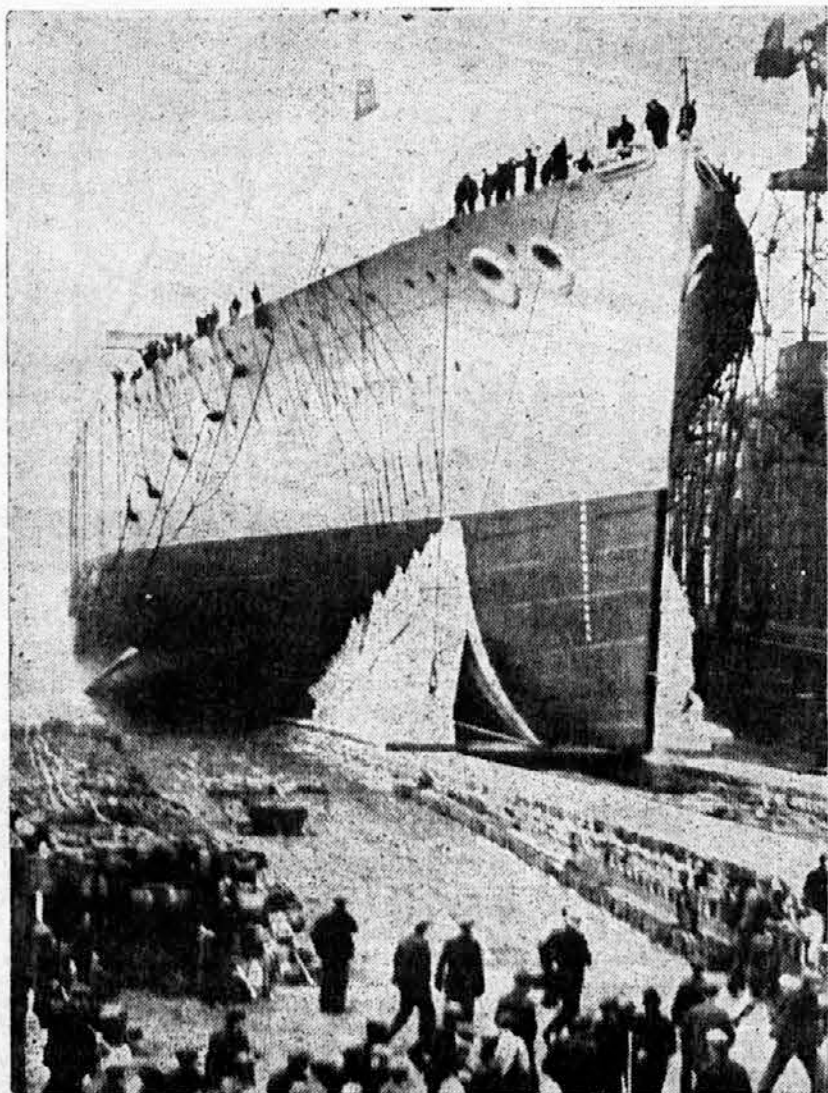
Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 18.00: Paberk i vsakdanjega zdravstva 18.20: Plošče 18.40: Napevi Paglovčeve pesmarice iz leta 1733 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Zanimivosti 20.00: Rezervirano za prenos 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Prenos iz restavracije »Emona«. Konec ob 23. uri.

TOREK, 7. MARCA

11.00: Solska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Salon-ski trio 14.00: Napovedi 18.00: Radijski orkester 18.40: Spoštovanje do Bitja 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut zabave 20.00: Melody-jazz 20.45: Koncert Radijskega orkestra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Orglice in harmonika. Konec ob 23. uri.

SREDA, 8. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 18.00: Mladinska ura 18.40: Angliško šolsko 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Uvod v prenos 20.00: Prenos iz ljubljanske opere. Konec ob 23. uri.



V navzočnosti angleškega kralja in kraljice so v pristanišču Newcastle-on-Tyne splovili novo angleško bojno ladjo »Jurij V.«. Ta bojna ladja je prva, ki so jo v zadnjih 14 letih zgradili na Angleškem, je največja angleška bojna ladja te vrste (ima 35.000 ton) in stane več ko 7 milijonov funtov (t. j. skoraj 2 milijardi din). Takšnih vojnih ladij imajo Angleži v delu še štiri.

Dunajski učenjak je prepričan o reinkarnaciji človeka

London, februarja.

Dr. Evgen Koliško, znani dunajski zdravnik in fiziolog, je na nekem znanstvenem zborovanju v Londonu trdil, da je reinkarnacija, to je novo rojstvo človeka, potrjena in da jo bo znanost lahko kmalu proglasila za resnično pojav v razvoju človeštva.

Ob koncu svojega govora je dr. Koliško dejal nekemu moškemu izmed občinstva, da je bil za svojega prvega življenja gladiator v Rimu za časa Neronove vladavine. Ta človek je v resnici do potankosti opisal borbo v areni in strokovnjaki so izjavili, da je njegov opis točen do najmanjših podrobnosti.

Človek ne more postati žival

Znanstvenik je tudi povedal, da je na primer nemogoče, da bi se človek v novem življenju spremenil v psa ali žuželko, še manj pa v ribe ali para-diznik, temveč se človeško bitje lahko znova rodi samo kot človeško bitje. Če je bil kdo prvotno zločinec, ne pomeni to, da bo v svojem novem življenju prav to, kajti nobene ovire ni, da ne bi mogel postati pošten človek. Ljudje, ki so bili nekoč zelo bogati, lahko postanejo v novem življenju siromašni; vsi današnji morilci in zločinci so bili nekoč dostojni ljudje.

Pesniki so ženske

Mi vsi v ponovnem življenju menjamo svoj spol, pravi dr. Koliško. To najbolje opazimo pri pesnikih in umetnikih, ki v svojih delih izražajo žensko čustvenost. Ti ljudje so bili v svojem prvem življenju čisto normalni in jim je bilo določeno, da pridejo na svet kot ženske, a so prišli na svet —

prekmahu. Vsi smo znova rojeni ljudje in se samo včasih spomnimo nekaterih dogodkov, ki smo jih preživeli. A od smrti do drugega rojstva mora preteči najmanj 1000 let. Razumljivo je prepričanje dr. Koliške, da je tudi sam znova rojeno bitje, tega pa ne pove, kaj je bil v svojem prvem življenju!

Z gladovno stavko izsilil ločitev zakona

Pariz, februarja.

Bodniškemu pripravniku Chabanu iz Rouena, ki se je nameraval ločiti od žene, se je posrečilo doseči ločitev zakona šele po gladovni stavki.

Gospa Chabanova sprva še slišati ni hotela za ločitev zakona, čeprav ji je mož ponudil prav dobro odpravnino. Trdila je, da je z njim srečna in da se svoji sreči ne mara odreči.

Tedaj se je Chaban odločil za gladovno stavko, in da bo v njej vzdržal tako dolgo, dokler mu žena ne bo vrnila svobode. Ta odločitev pa ni dosti vplivala na gospo Chabanovo. Ostala je ravnodušna proti grožnjam svojega moža.

Še po treh dneh gladovne stavke žena ni hotela privoliti v ločitev. Skušala je moža samo odvrniti od stavke. Šele čez osem dni, ko je opazila, da se zdravstveno stanje njenega moža očitno slabša, je obupana pristala na ločitev zakona.

Tako je Chaban kaj poceni dosegel dragoceno svobodo. Menda mu pa ta svoboda prav preveč ni všeč, ker se je zdaj spet z drugo oženil.

Vas, ki ne pozna miru

Newyork, februarja.

Na svetu je vas, kjer imajo vojno za čisto nekaj naravnega, mir pa za največje zlo, ki si ga morejo misliti. Ta vas je Long-Pean v Kaliforniji nekaj kilometrov oddaljena od Los Angelesa.

Okolice te vasi imajo vsi hollywoodski režiserji za idealno bojišče. V dveh letih se je blizu Long-Peana odigralo 28 velikih bitk, ki so jih filmali. Tukaj so se borile čete črncev, moderne armade, srednjeveški vitezi, Indijanci, stari Grki in Rimljani in Jutrovci. Dva hotela v Long-Peanu sta zato zmerom polna, prebivalci te vasi pa v »svoji« dobro zaslužijo. Vsa sreča je pa, da v teh bojih nikoli nihče ne umrje. Boje namreč samo filmajo.

Slamnata hiša

Stockholm, februarja.

Dva švedska delavca iz Karlslunda sta pred kratkim patentirala poseben izum za zidavo hiš iz stisnjene slame. Na severnem švedskem so doslej večji del gradili hiše iz lesenih hlodov. Zdaj bo pa hlode nadomestila stisnjena slama; po zagotavljanju obeh izumiteljev je ne samo trpežnejša in cenejša, temveč tudi bolj toploto drži kakor les.

Izumitelja sta že postavila nekaj takšnih slamnatih hiš. Komisija, ki jih je pregledala, je potrdila, da ustrezajo vsem zakonitim pogojem.

Paciente je zavaroval, potlej jih je pa zastrupljal

Newyork, februarja.

V ameriški javnosti je zbudila veliko pozornost aretacija »čudodelnega zdravnika« iz Philadelphije, slavnega Pavla Peatrella, ki so ga obtožili umora več ko 50 pacientov, da bi izterjal njihovo zavarovalnino.

Peatrelo je imel, kakor trdi philadelphijska policija, prav dobro organizirano tolopo, ki mu je pri tem postu pomagala. Kot eden najboljših zdravnikov v Philadelphiji, je imel Peatrelo velik vpliv na svoje paciente. Kadar mu je prišel v roke bogat bolnik, mu je svetoval, naj se zavaroval. Takoj pa, ko se je pacient zavaroval, so začeli razpletati svoje mreže člani Peatrelove tolepe. Navadno so se sprijaznili z zavarovanim pacientom in so žrtvi v dogovorjenem trenutku po Peatrelovih navodilih nasuli v jed ali pijačo strupa ali pa kakšnih bacilov. Po smrti je Peatrelo na spreten način izterjal njihovo zavarovalnino od zavarovalnih društev. Tako je zaslužil samo zadnje leto več ko 2 milijona dolarjev.

Bogve koliko ljudi bi Peatrelo predčasno poslal na oni svet, če ne bi »čudodelnega zdravnika« naposled izdal njegov nečak. Peatrelo mu je namreč ponudil 1000 dolarjev, da bi vsul strupa v pijačo nekemu pacientu. Mladenič pa tega ni hotel storiti, temveč je vso stvar prijavil policiji.

Smrt starega dona Juana v navzočnosti 377 nezakonskih otrok

Mehika, februarja.

Polcarpio Walencuella, bivši guverner države Tobasco, je umrl v navzočnosti svojih mnogostevlinih potomcev. 377 nezakonskih otrok je stalo okrog njegove smrtno postelje. Veliko otrok je ob tej priložnosti prvič videlo svojega očeta.

Ko je začutil, da se mu bliža zadnja ura, je Polcarpio Walencuella pomislil na svoje mnogostevlinne potomstvo, raztreseno po vsej Mehiki. V časopisih je objavil, naj pridejo k njemu, da bodo navzočni v njegovi zadnji uri. Nekaj dni kasneje so začele prihajati iz vseh krajev Mehike trume moških in žensk, da bi se poslovile od starega dona Juana.

Preden je izdihnil, je Polcarpio Walencuella priznal vse svoje otroke in jih določil za naslednike. Ker je bil stari premožen človek, je vsak otrok dobil čedno vsoto.

Tudi rastline lahko patentirajo

Newyork, februarja.

Tudi rastline lahko patentirajo po zadnjem zakonu, ki je pred kratkim stopil v veljavo v Zedinjenih državah.

Ta zakon se nanaša na tiste rastline, ki so nastale z raznim cepitjem in ki zanje doslej niso vedeli. Odkar je ta zakon v veljavi, je nekaj znanih ameriških gojiteljev cvetlice patentiralo že več ko 200 novih rastlin.

Neki farmar je patentiral drevo, ki rodi sedem različnih sadov.

Romantična ljubezen mladega Dunajčana

Pred tremi leti je neki mlad Dunajčan napisal ljubezensko pesem, se podpisal, pristavil svoj naslov in jo v zaprti steklenici spustil po Donavi. Usoda je hotela, da je steklenica prišla v roke neke romunske deklice, ki je steklenico odprla in prebrala pesem. Začelo se je dopisovanje med mlade.



K italijanskemu obisku v Varšavi: grof Ciano (na desni) v razgovoru s poljskim zunanjim ministrom Beckom.

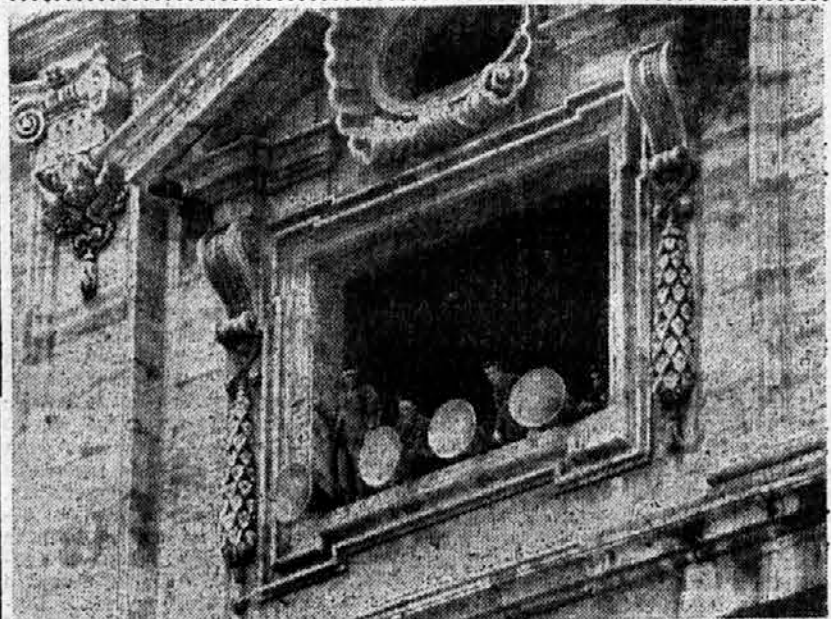
Poskus

V Hollywoodu je med filmanjem nekega filma, ki se odigrava v Švici, Oliver Hardy zalotil svojega dičnega tovariša Stana Laurela, ravno ko je ta krmil neko kravo s čokolado.

»Za božjo voljo, kaj pa počneš?«
»Rad bi samo videl, kakšen obraz bo napravila igralka, ki bo igrala vlogo plansarice, ko bo namesto mleka pritekla iz vimena kakao!«

ŠIROM PO SVETU

Prvič v zgodovini Cerkve izvolitve novega papeža ne bodo naznanili samo z belim dimom iz Sikstinske kapele, temveč tudi po radiu. — Tik pred smrtjo je napravil samomor neki francoski trgovec iz Houillesa. Bolehal je za neozdravljivo boleznijo in ko mu je zdravnik napovedal, da bo živel le še nekaj ur, si je z žepnim nožem pre-rezal vrat. — Strašna železniška nesreča se je pripetila v Nilandu v Kaliforniji, kjer sta dve lokomotivi brzih vlakov trčili v največji hitrosti druga v drugo. Lokomotivi sta se popolnoma razbili. — Nevarna nesreča se je primerila znani švedski filmski igralki Zarah Leandrovi pri filmanju njenega zadnjega filma. Zarometi so jo namreč tako opekli po obrazu in očeh, da so jo morali operirati. Rane sicer niso smrtno, a po operaciji se je umetnici njeno stanje poslabšalo. — Ribo, ki so mislili o njej, da je izumrla že pred milijoni let, so ujeli ribiči v Južni Afriki. Namesto kosti ima hrustanec. Znanstveniki se kajpada zelo zanimajo zanjo.



K PRIPRAVAM ZA VOLITEV NOVEGA PAPEŽA

Zgoraj: Veliki svetočniki na balkonu cerkve sv. Petra, ki bodo po njih spo-režili klad volitev. Spodaj: Pečari postavljajo peč. Dim iz te peči bo prvi oznanil svetu izvolitev novega papeža.



Londonska mladina manifestira za mir: Te dni se je iz vseh dežel Velike Britanije zbralo okrog 2000 mladih ljudi in po prestolniskih ulicah manifestiralo za mir.

Ženska, ki so se zanjo potegovali cesarji, plemiči in bogataši

Končala je v največji bedi v umobolnici

Dunaj, februarja.

V Badnu pri Dunaju je v neki bolnišnici za duševne bolezni pretekli teden umrla 75letna revna in izčrpana Helena Odilonova. Smrt je rešila trpljenja nekdanj slavno igralko, ki so nje ljubezenske pustolovščine in škan-dali pred vojno polnili stolpce dunaj-skih in berlinskih časopisov.

Helena Odilonova, ki se je v resnici imenovala Helena Petermannova, je bila hči preproste drvarja. Že s 15. letom se je pojavila v nekem podežel-skem gledališču — a brez uspeha. Čela-tri leta se je mlada in ambiciozna igralka učila in spopolnjevala, dokler se naposled ni pojavila v nekem več-jem gledališču. In še tisti večer je ravnatelj gledališča ugotovil, da igralka žal ni prav nič nadarjena.

Poskus samomora

Uro kasneje so našli Heleno Petermannovo v njeni garderobi vso v krvi. Zaradi svojega neuspeha si je pre-rezala žile na roki. Zdravnikom se je posrečilo, da so ji rešili življenje. Nato je pa takoj odpotovala v Berlin. Tam-kaj je kmalu postala prijateljica neke-ga znanega bogataša, ki so se njegovega spomina spominjali pri vseh ve-likih konjskih dirkah. A Helena še zmerom ni pozabila gledališča.

Za časa svojega dopusta je igrala v Emsu pred cesarjem Viljemom II., ki je bil tako navdušen za njeno igro, da jo je takoj angažiral za berlinsko cesarsko gledališče. Kmalu nato je pa njen zaščitnik in prijatelj propadel. Predlagal je svoj prijateljici, naj od-ide z njim v Ameriko, kjer je hotel začeti novo življenje. Kaj se je dogajalo med njima, ne ve nihče. Drugi dan so propadlega bogataša našli mrtvega. Nikoli niso mogli razjasniti njegove skrivnostne smrti. Ta primer je izzval veliko razburjenje. Zato je Helena Petermannova spremenila svo-je ime in postala Helena Odilonova. Odsila je na Dunaj. Lepega dne jo je pozval cesar Franc Jožef, da je igrala med pletjem v Ischlu, kamor je od-šel carski dvor.

Straussova ljubica

Od tega dne je bila Helena slavna ženska. Aristokrati in bogataši so ji ponujali svoja srca in svoje mošnjčke. A ona je vse odbila. Samo iskrena ljubezen slavnega komponista Johanna Straussa je ganila srce razvaje žens-ke. Odlučila se je, da se bo preselila k njemu, kar je tudi storila. To je trajalo le kratak čas. Kmalu se je po-javil močan nasprotnik, Aleksander Girardi, znani dunajski igralec, ki se je z njim kasneje tudi poročila.

Helena je bila na vrhuncu svoje sla-ve. Njeno ime se je bralo celo na šam-panjskih steklenicah. Dirkaški konji so nosili njeno ime. Med drugimi, ki so se potegovali zanjo, je bil tudi baron Albert de Rothschild. Da bi se z njim lahko poročila, se je hotela ločiti od svojega moža Girardija. Njen mož pa ni hotel ničesar slišati o tem. Nekaj dni kasneje je ves Dunaj govoril o tem, da so Girardija na lepem zaprli v neko bolnišnico za duševno bolne.

Zmagoslavje v Londonu in Budimpešti

Kakor hitro je začutila, da je svo-bodna, je začela novo življenje, polno pustolovščin. Povabili so jo v London, kjer je doživela nezasiščen uspeh. Od tam je prišla v Budimpešto, kjer se je plemič Rakowski nesmrtno zaljubil vanjo in jo prosil za roko.

»Ali bi skočili zame v Donavo?« ga je vprašala koketna igralka.

Komaj je to izgovorila, že se je Ra-kowski iz vrha mosta pognal v reko. Ta dogodek je izzval nezasiščen škan-dal. Da bi zadevo nekako spravila s sveta, je Helena Odilonova odpotovala v Ameriko. Turneja je bila spet en sam velikanski uspeh. Leta 1900. je od-šla v Rusijo, kjer ji je ves navdušen ploskal sam ruski car. Ves svet je bil njen.

Kap in konec

Sreča pa nikoli ne traja dolgo. Le-pega jutra se je Helena onesvestila. Zadel jo je kap in od tega dne je bila slavna igralka brez moči. Bila je pohabljen za vse življenje. To se je zgodilo, ko je bila stara 39 let. Od tega dne dalje je začela propadati. Kljub temu, da je bila bolna, se je vanjo zaljubil neki arabski lekarnar, ki je skrbel zanjo. Ko je umrl, ji je za-pustil čedno vsotico. A razvarena žens-ka ni znala varčevati. Kmalu je vse potrošila. Prišla je svetovna vojna in z njo njena velika beda, ki ni poznala meja. Po dunajskih kavarnah je pro-dajala karte in druge predmete. Nihče izmed starih prijateljev je ni več spoz-nal. L. 1924. so jo dali v neko bolniš-nico za duševne bolezni, od koder se ni več vrnila do preteklega tedna, ko so jo pokopali...

Enajstletni deček je te dni prvič jedel

London, februarja

Mali Londončan Boby Jordan je iz-polnil že enajsto leto, vendar pa vse doslej še ni vedel, kaj se pravi — jesti.

Ko je imel Boby eno leto, je začutil v vratu bolečino, ki so njegov organi-zem tako uničile, da ni mogel požreti

nobene hrane, kar ga je mati nehala dobiti.

Slavni zdravniki so se odločili, da bodo dečka hranili na zelo nenavaden način. Neki londonski kirurg mu je naredil odprtino v višini želodca in ta mu je 11 let služila za usta.

Pretekla so leta, a malček je še zme-rom dobival hrano na tako težaven način. Nekega dne so pa zdravniki zvedeli, da je iznašel eden izmed njih-ovih tovarišev v Ameriki nekakšno pripravo za oživljenje grla. Takoj so si mislili, da bi z njeno pomočjo lahko ozdravili malega Bobyja. Pripravo so takoj naročili. Ko so jo dobili, so z nje vsakih osem dni grebli malčku po grlu in poskušali okrepiti mišice, ki dotlej niso delovale.

Več mesecev so kirurgi neutrudno zdravili Bobyja, dokler niso pretekli teden z velikim veseljem ugotovili, da je grlo Bobyja Jordeana postalo nor-malno in fantek lahko zdaj je tudi pečeno meso, jajca, potice in drugo hrano.

Najnovejši škandal v Hollywoodu

Hollywood, februarja.

Hedy Lamarrova!... Hedy Lamar-rova!...

To ime lahko vsak dan beremo de-belo tiskano v vseh ameriških dnev-nikih in tednikih.

Odkar so odkrili Marlene Dietricho-vo, ni morebiti še nikoli doživela tuja umetnica v Ameriki toliko slave kakor Hedy Lamarrova. Kot žena gospoda Mandla, znanega avstrijskega tovar-narja, se je pred nekaj meseci ločila od njega in odpotovala v Hollywood.

Hedy Lamarrova je danes v Ame-riki ena izmed najbolj priljubljenih igralk, če ne morebiti celo najbolj pri-ljubljena. V zgodovini filma se je prvič zgodilo, da je ženska s kostanjevimi lasmi postala malik občinstva. V Holly-woodu, prav tako kakor v drugih ame-riških mestih ženske kar nore za lepo Dunajčanko in jo posnemajo, kjer le morejo.

Zene in dekleta se že češejo tako kakor ona in skušajo posnemati njene obrvi in pričesko. Na vse pretege se

Negovana žena je vedno lepa!



ELIDA KREMA IDEAL

zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

trudijo, da bi imele tako melanholične in včasih otožne oči, kakor jih ima najnovejša filmska zvezda.

K slavi pa spada neizogibno tudi — škandal. In tak škandal doživlja prav-kar Amerika.

John Marc, mož Joane Benettove, se je ne pričakovano zaljubil v novo filmsko zvezdo in se je hotel kar čez noč ločiti od svoje žene.

Pred nekaj dnevi je o tej ločitvi že razpravljalo sodišče v Los Angelesu. Na razpravo je kalpak prišlo veliko število časnikařev, fotografov in film-skih operaterjev.

Prava senzacija je pa počila šele te-daj, ko je Joana Benettova odločno iz-javila, da se pod nobenim pogojem ne misli ločiti. »Ne, ne privolim v loči-tev!« je vzkliknila pred sodniki in se spustila v krčevit jok.

Tedaj so poklicali Hedy Lamarrovo in lepa Dunajčanka je izpovedala, da g. Marca komaj pozna, in da ji je

zelo žal, ker je zaradi nje prišlo do ločitvene afere. Povedala je tudi, da je bila enkrat samkrat v družbi Joa-nininega moža, in sicer pri neki krstni predstavi v Kitajskem gledališču v Hollywoodu.

»Zal mi je,« je dejala, »da doslej nisem dovolj poznala hollywoodskih šeg in navad. Kajti niti slutila nisem, da me bodo zaradi enega samega se-stanka imele vse hollywoodske čenče v zobeh.«

Cez nekaj tednov bo Hedy Lamar-rova dobila ameriško državljanstvo. Kljub sodni razpravi je lepa Dunaj-čanka še zmerom prepričana, da njen edini sestanek z g. Marcom ne bo onesrečil Joane Benettove.

Sanje so jim pokazale zaklad

Atene, februarja.

Mali Marici Mandelujevi, nuenki osnovne šole v tesalski vasi Musaki, se je zadnjič sanjalo o nekem starcu, ki ji je dejal, naj gre k nekemu sa-mostanu, nedaleč od njenega doma, in naj začne kopati čisto ob cerkvenem zidu; tam bo našla zakopan zaklad.

Takoj ko se je mala Marica zbu-dila, je povedala o teh nenavadnih sanjah svoji materi. Ta se ji je pa samo smejala, češ, kaj bodo takšne sanje. Nekaj dni pozneje je pa Ma-rica sanjala spet o istem starcu, in spet ji je starec ponovil naročilo.

Zdaj je mati le šla v samostan in povedala opatu Karlistu, kaj se je njeni hčerki sanjalo. Opat je začel šo tisti dan kopati na označenem kraju. A ker ničesar ni našel, je izgubil po-trpljenje in upanje in je vse skup pustil.

Nekaj dni pozneje so pa dehavci, ki so zidali cesto tik mimo samostana, res izkopali lonec, poln starih zlatni-kov. Najdeni zaklad ima vrhu tega še veliko starinsko vrednost. Policija je ugotovila, da so ta denar našli natan-ko na mestu, ki ga je nekaj dni prej označila mala Marica.

Razumljivo je, da zdaj še dalje kop-ljejo, ker so vsi prepričani, da se niso našli tistega zaklada, ki je o njem sanjala mala učenka. Opat se pa se-veda grize, kajti če bi bil vztrajal s kopanjem, bi bil njegov samostan za najdeni zaklad bogatejši.

Novela „Družinskega tednika“

Ljubezensko pismo

Napisala Yves Florennova

Jean ni maral, da je kdo brskal po predalu njegove pisalne mize, tudi ta-krat ne, če se je predrznež imenoval Marija. Pa ne, da bi morebiti kaj pri-krival, pred svojo ženo pa se celo ne. Kadar je pa Marija iskala svinčnik ali beležnico, je pustila takšen nered, da se je njen možiček s svojim smislom za red kar zgrozil.

To pot je pa kratko in malo poteg-nila ves predal ven in si ga položila na kolena — v trenutku pa, ko je ho-tela predal vrniti na prejšnje mesto, je padlo pred njene noge rumeno pismo. Pobrala ga je in ga pogledala. In ves evet se je zrušil! Marija je one-mela. Nastopila je velika praznosta, črn oblak.

Nekaj minut poprej je ljubila Jeana in on je ljubil njo. Le kako je mogla verjeti v njegovo ljubezen, ko je dobil to pismo pred tremi meseci, torej le nekaj tednov po njuni poroki? In kakšno pismo! Moj Bog! Ta strastni, ognjevit ton, a tudi pol zaupanja, vda-nosti in nežnosti — skratka, ljubezen-sko pismo, ki bi ga mu lahko napisala samo Marija.

Jokala je. Kmalu nato je pa njen užaljeni ponos krenil v drugo smer. Ker je ljubila iz vsega srca, je tudi

ljubezen trpko pomirjenje. Jeana je pač pričakovala z istim nemirrom kakor poprej, a samo iz naslade nad hlinje-njem. Ni se spremenil. Zakaj bi se tudi spremenil? Bil je kakor pošast... Kdo le je bila Zofija? Nobene žens-ke ni poznal s tem imenom, ki je bilo povrh še grdo. Takole živeti dvojno življenje! S tujcem, s sovražnikom je živel! Le kako ga je mogla ljubiti? Ta potvorjeni obraz, ki ga je samo ona poznala! Ta komedija, ki jo je igral tako spretno, jo je razburjala, spravila v največje ogorčenje.

Marija je morala zvedeti, da ni kar tako preprosto in lahko, kupiti si sa-mokres. Prvi prodajalec orožja, ki se je pri njem oglašila, jo je strmo po-gledal in ji pojasnil, da zanjo nima nič primernega. Zardela je in naglo izginila.

Zdaj je premišljevala, če je more-

biti še kakšna druga muka, ki bi jo mogla nameniti Jeanu. Morebiti to, da bi umorila njegovo ljubico in ga pu-stila, da bi Jean gledal njene muke. Začela ga je zalezovati, a ni ničesar dosegla. Bil je preveč spreten. Skušala je sklepati. Hodil je samo v svojo pi-sarno, po svojih poslih. Pri tem je kaj-pak lahko... Kje je bila ta ženska? Kako naj človek umori privid?

Nekega večera ga ni bilo domov. Marija je zaspala. Preslišala je njegov prihod in ko se je zjutraj zbudila, je že odšel. Sla je ven. Tisto popoldne je kupila samokres. Čutila ga je majh-nega in mrzlega v svoji roki. Naglo je hodila... V njegovi delovni sobi je še gorela luč. Trdno oklepajoč se orožja je tiho vstopila. Skoraj je že hotela zavpiti. Sedel je s hrbtno obrnjen pro-ti vratom in je držal v roki — rumeno pismo. Smeje se ga je bral.

Njena roka se je še tesneje oklenila orožja. V tistem trenutku se je okre-nil:

»O, dragica? Ti? Pridi sem, preberi, kaj sem pravkar našel!«

Ponudil ji je dobro znano pismo. Gledala ga je, trepetala. Hinave! Upa si... Nadaljeval je:

»Najbrže je zdrknil v predal. Bog ve, kdaj. Starinar ga ni opazil. Tako smo ga kupili hkrati s pisalno mizo! Ali ni ganljivo prisrčen? Ravno sto let je star. Le kdo sta bila zaljub-ljenca?«

Marija ga ni slišala. Njene oči so se uprle v datum: december 1838!

»Oht!« je prišlo preko njenih ušnih. Sesedla se je na neko blazino. Videla

je vse kakor skozi pajčolan, osramo-čena, le počasi je razločila predmeto v sobi, ljubljenega moža. Videla je njegov odkriti, osupli in prestrašeni obraz, a popolnoma brez skrivnosti. Uganka je bila le ona sama.



Šivalni stroji

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

NOVA TRGOVINA

TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 35

nasproti Gospodarske zveze



BAYER ASPIRIN

Jeli potrebno

nepréstano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah! Pač, kajli vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okoristiti se s sve-tovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

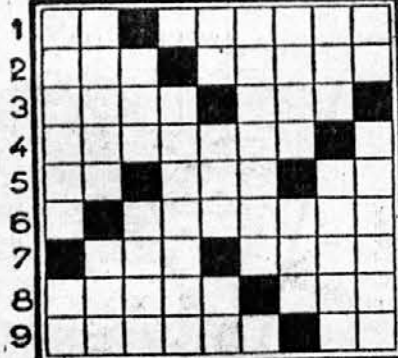
TABLETE

Oglei reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Križanka in uganke

KRIZANKA ST. 5

1 2 3 4 5 6 7 8 9



Pomen besed:

Vodoravno: 1. del kolesa; puščava; 2. glas; star polbog; 3. kisikova spojina; zločin; 4. sibirsko mesto; 5. kemičen znak; letonski denar; kemičen znak; 6. moško ime; 7. zraven; 8. nova drama; 8. moško ime; 9. mesto v Srbiji; zaimek.

Navpično: 1. češki kralj; predlog; 2. priča; orožje; 3. afriška reka; žensko ime; 4. kremenčeva spojina; 5. kvarta; gibanje vode; nikalnica; 6. grško bojišče; 7. moško ime; glasbilo; 8. migljaj; utežna mera; 9. ploskovna mera; letalčeva pomoč.

ZLOGOVNICA ST. 5

Iz zlogov

bo, ca, dec, dru, e, e, e, ga, go, ha, ha, in, ja, kan, le, li, lič, liž, lo, lo, na, najst, nje, nje, pa, piv, ri, rij, sek, sol, te, te, ti, to, u, u, va, va, vdi, ve, zi

sestavi 13 besed naslednjega pomena: 1. ozemlje; 2. tolažba; 3. prebivalci Libanona; 4. evropska prestolnica; 5. prerok; 6. kraj v Sloveniji; 7. ostaneek ognja; 8. kraj na Primorskem; 9. grška pokrajina; 10. vsrkavanje plina; 11. kost; 12. število; 13. športnik.

Vse prve in četrte črke, brane od agoraj navzdol, dajo pregovor.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.

MAGIČEN KVADRAT ST. 5

A A A A E
E I I I I
K K K K L
L N N O O
R R T T Z

Pomen besed: 1. okrasje; 2. otočje; 3. takšna znamka; 4. žensko ime; 5. azijski denar.

Besede se berejo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

POSETNIKA ST. 7

KRISTA SEK

JEVNICA

Kaj je njen mož po poklicu?

ČRKOVNICA ST. 7

A A D A O U T
K E S O E V L
J R E S L A J
T M L K P Š I

SKRIVALNICA

VPRAŠANJE — PAZNIK — LIMO-
NIT — KROŠNJAR — PRISEGA —
PAJDAŠ — ČEVILJAR — SINAGOGA —
KOVINAR — MEDICA

Iz vsake besede vzemi tri zaporedne črke in sestavi iz njih pregovor.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: Palavan, Rus, emir, nosila, sam, sarafan, nogomet, ni, bi-
nom, cel, etil, Lazo, top, slavec, ed(i)lja, vz-
stev, kobilar, dal, Iranec, Nace, nas, Ker-
nov. — Navpično: pes, berekin, amonit,
Dora, limonit, bas, ar, Golovin, som, Priek,
Anam, Nace, norec, sir, satelit, ni, Rif, La-
vedan, ulan, Zevaco, aninec, lev.

Posetnica št. 6: tovarniški ravnatelj.
Črkovnica: Vzemi najprej v vseh vodorav-
nih vrstah vsako drugo črko, potem pa ostale
in dobiš rek:

»isto solnce sveti na ves svet,
na grehe vse in vso lepoto.«

Zamenjalnica: Družinski tednik,
Posetnica: Plačilni natakar.

Magična zlogovnica: omaka, Makao, kaolin,
Izpopolnilnica: Vsaka ptica svoje gnezdo
Hubi.

MALI TIRANI

Otroci začnajo zelo zgodaj go-
spodovati nad svojo okolico, in sicer
podzvestno že takoj po porodu. Če
začne dojenček sredi noči kričati, tako
močno in vztrajno, da bi zbudil mrl-
ča, plane mlada mati pokonci, in celo
od dela utrujeni oče se zdravi iz
sanj. Kaj se je zgodilo? Pogled v
plenice ne odkrije nikakšne vlage,
trebušček, vrat, vse je v najlepšem
redu. Toda otrok kriči in kriči, vzlic
zibanju in tolaženju. Mati vzame otroka
v naročje in ga nosi po sobi. Otrok
kriči dalje. Mož nadomesti ženo in
naposled se ljubček pomiri. Po raz-
burljivi uri družina spet leže k po-
čitku. Drugo noč ista pesem. To pot
mami že ve, kako mora začeti. Takoj
začne otroka nositi po sobi. Čez nekaj
časa kričanje utihne, otrok spi. In
tako se nadaljuje vsako noč.

V domovih za dojenčke, kjer otrok
ne vzgajajo brezsrčni ljudje, dojenčki
tudi kriče. Kriče eno noč, dve noči.
Prvič sestra pogleda, kaj bi utegnilo
biti, ko pa vidi, da je vse v redu in
prav, pusti otroka, da kriči, dokler se
mu ljubi, in ga ne nosi po sobi. In
glej, čez nekaj dni se otrok nič več
ne spomni, da bi kričal, ker je pod-
zvestno spoznal, da mu kričanje nič
ne pomaga. Mirno prespi noč.

Pozneje si mali tiran že zavedno
zapomni, da lahko gospoduje nad svo-
jo okolico. Recimo, da gre Tonček
zgodaj spat. Nekega jutra se zbudi
že ob petih in vse je mirno. Dolgo-
časni se. Tudi lačen je.

»Mama, kavo!« zatuli potem v ju-
trnji mir. Mati in oče se zdravita.
»Ali ne boš spal?« zagode oče.
»Siromak je lačen,« meni mati in si
pomane oči. »Vstala bom.«

Vstane in skuha kavo.
In tako se potem ponavlja dan za
dnem, tako žrtvuje mati dragocene
jutrnje ure spanja iz pretirane mate-
rinske ljubezni.

Če bi bila otroka prvič zavrnila, bi
se bil navadil hišnega reda. Otroci, ki
sicer ne premisli vsega, se hitro zave
svoje zmage in jo potem pošteno iz-
rablja. Hoče to in to, in če česa ne
dobi takoj, divja tako dolgo, da nje-
gova volja zmaga. Saj je prav, da
ima otrok svojo voljo, toda ta volja
naj seže samo tako daleč, da se ne bo
izpremenila v tiranstvo.

Otroci, ki lahko gospoduje nad do-
mačo hišo, bo kmalu začutil potre-
bo, da bi gospodoval še nad drugimi
ljudmi. Ker je vajen povsod zmago-
vati, skuša vladati tudi nad tova-
riši v igri. Starši so morda ponosni
in navdušeni, ker njihov otrok gospo-
duje nad tovariši istih let. Saj tudi ne
škoduje, če zna kdo uveljaviti svojo
osebno. Toda pri tem navadno ne
ostane. Moč se izpremeni v nasilje
in surovost. Drugi otroci se boje ma-
lega tirana v svojem krogu, uklanja-
jo se njegovi volji, ker sami niso tako
trmasto vzgojeni. Čudijo se predrzno-
sti drobnega možička, ki pa v resnici
razen slabe vzgoje nima nobene izra-
zite lastnosti, ki bi bila boljša od nje-
hove.

Nikar ne mislite, da se bo mali
nasilnik s pomočjo svoje volje v po-
znejšem življenju dvignil nad druge
ljudi. Najprej se je treba naučiti
ubogati, potem šele ukazovati! Nihče
izmed velikih mož ni svojega namena
dosegel na drug način.

Svojemu otroku ne koristite, če
mu pustite gospodovati brez kazni.
Ko postane življenje resno, se je tre-
ba včasih uklanjati in tudi uklanja-
nja se mora vsakdo zgodaj naučiti.

hkrati z redom, pravičnostjo in ob-
zirnostjo.

Vsi dobri starši ljubijo svoje otro-
ke. Ljubezen pa ne sme seči tako da-
leč, da bi bila škodljiva. Malemu ti-
ranu je treba že pri prvem poizkusu
nasilnosti dati klofuto. Potem bo ta-
koj razumel, da je sicer središče sve-
ta, da pa je vendar svet kljub temu
tudi last drugih. To spoštovanje pred
soljudmi bo v prvi vrsti koristilo nje-
mu samemu.

Starši, ki vzgajajo svojega otroka
že od začetka v tem smislu, bodo pri-
hranili za poznejša leta njemu in sebi
marsikakšno neprijetnost. R. M.

Moški

o ženskih oblekah

Nihče ne more trditi, za koga in
zakaj se ženske lepotečijo. Morebiti za-
to, da bi bile enake drugim ženskam,
ali pa morebiti samo zato, da bi bile
lepše od njih.

Tisti, ki trdijo, da se ženske lepote-
čijo samo zato, da bi očarale moške,
pokažejo s tem samo svojo neizkuse-
nost. Pogosto so ženske nosile cele
stolpe na glavi, ki jih moški sovražijo
— a nikoli se niso brigale za njihovo
mišljenje.

Če bi moški dejal, da je kakšen
klobuk podoben repi, ki jo na svojem
bodičastem hrbtu zmagovalno nosi
jež, bi mu ženska odgovorila z ljube-
znivim, a ironičnim nasmehom:

»Saj druge ženske nosijo prav tak-
šne!«

Se zmerom se je ljubljani možiček
spakoval nad obleko svoje ženke in
dejal:

»Obleka je že lepa, a čemu ta guba
s tremi gumbi, ki nič ne koristijo!«

Zenica mu bo odgovorila:

»Saj to je ravno tisto, zaradi česar
je obleka prikupna!«

V modnih središčih raznih držav, v
Ameriki, na Francoskem in na An-
gleškem, so priredili zanimivo anketo.
Dve sto moškim, ki jih imajo, po pra-
vici ali ne, za inteligentne in merodaj-
ne, ker so se zmerom gibali v družbi
elegantnih žensk, so zadali vprašanje,
kaj jim je všeč in kaj jim ne ugaja
pri ženskih oblekah.

Ugaja jim hermelin, ki se zanj pre-
cej navdušujejo; bober, ki je pri do-
tiku nežen in prijeten, siva lasica in
menavačen sportni okras iz kože in
lesa. Boje se pa zlatih in pretirano
bleščočih se okraskov, ki jih ženske zdaj
nosijo.

Zenskam brez pomisleka darujejo
nakit, kakor jim ženske poklanjajo
cigarete, čeprav jih ne marajo, samo
zato, da bi zadovoljili njihovo hrepe-
nenje po blišču.

Ugajajo jim ozke obleke, nabrana
kratka krila, a ne prekratka. Ženska
v prekratkem krilu na ulici se jim
zdi smešna.

Angležem in Američanom so všeč
obleke iz kockastih tkanin, dočim tak-
šne obleke Francozom zbuja grozo.
Francozi imajo radi črno, za mesto
lepo okrašeno, za podeželje pa kaj
mrtvega, temnega.

Moški se zelo boje visokih pričesk,
čeprav tega ne priznavajo. Nikoli tudi
niso mogli razumeti, zakaj bi morala
biti vratca pri avtomobilih širša samo
zato, da svilene nogavice ne bi po-
kale. Nikoli jim niso bili všeč rdeči
nohti, pa tudi še tisoč drugih smešnih
malenkosti ne.



Pariz bo letošnjo pomlad s svojimi modeli prekosil samega sebe.
Klobuki, ki jih je pravkar razposlal v širni svet, morajo raz-
veseliti vsako, za vse lepo in elegantno navdušeno žensko srce.
Opazamo pa tudi, da se moda vse bolj približuje nošnji naših
babic, kajti prav letošnji klobuki bi najrajši imeli cele gredice
pomladanskih cvetlic. Model na sliki je iz bele slame, okrašen
je pa z zreliimi češnjami, rdečim trakom in pajčolanom in še
s strupeno zelenim ptičkom.

Majhna sreča

Ni dneva v letu, ki bi bil čisto brez
veselja. Seveda ne smemo zmerom
pričakovati glavnega dobika, povi-
šanja ali velike dediščine.

Človek mora biti skromen v pri-
čakovanju sreče, pa jo bo spoznal.
Saj prihaja sreča k nam iz prirode,
iz dreves, travnikov, cvetja, iz skriv-
nostnih oblik oblakov, iz mirnega, po-
hlevnega dežja ob lepi knjigi.

Če se ne godi po naši volji v vrve-

nju sveta, v poklicu, doma, moramo
samo pomisliti, da je popolnost ne-
dosegljiva. In če bi jo bilo mogoče
doseči, bi nas utrudila, otopeli bi v
njej in oslabele. Z jezo, godrnjanjem
in pritoževanjem se ni izginilo no-
beno zlo s sveta. Kdor gleda v živ-
ljenje z nasmehom in veselim obra-
zom, premaga laže vse težave in uživa
dosti veselja že zaradi svojega ve-
drega značaja.

Moderna blazina



Takšna je
blazina, ko
je gotova.

Za spremembo vam prinašamo
vzorček za blazino, ki si jo lahko na
preprost način sami napravite. Lahko
si jih napravite tudi več, če spre-
menite oblike. Zelo bodo poživile vaš do-
mek, lahko boste pa nanje tudi po-
nosni, saj veste, da je lepo urejen
dom zrcalo pridne in preudarne go-
spodinje. Posebno prav vam bo pri-
šla, če imate divan, kjer ni nikoli pre-
več blazin, pa tudi za na stole. Po-
sebna prednost takšnih blazin je, da
so poceni. Zanje ne potrebujete dru-
rega kakor štramin in nekaj volne. Če
imate stare, pa kupite nekaj kit de-
bele volne, ki jo navadno uporabljamo
za preproge.



Tekst k 1. sliki:

Na grob štramin narišete poljuben
vzorec iz geometričnih oblik. Navijte
stare konce volne na kakšno 2,5 cm
široko lepenko. Potlej na enem koncu
prerežite in dobili boste 5 cm dolge
nit.

Tekst k 2. sliki:

S precej debelo kvačko potegnite po
dve do tri niti skupaj skozi štramin,
kakor vidite na sliki. Izberite si čim
živejše barve. Ko je delo končano, niti
nekoliko potrijete, da bo površina
gladka.



Zvončasti klobuk iz slatorumene slame, ki ga zgoraj krasi iz
trakov zložen rozeta. Tilnik zakriva oči pentlje.

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

Jedilnik za skromnejše razmere
Četrtek: Riž na juhi, vinska omaka, krompirjev pire, govedina. — **Zvečer:** Polenta, kava.
Petek: Fižolova juha, kislo zelje, žganci. — **Zvečer:** Fižol v solati s trdo kuhanimi jajci, čaj.
Sobota: Vampi s krompirjem. — **Zvečer:** Koruzni žganci, mleko.
Nedelja: Goveja juha z zdrobovimi emoki, telečji zrezki, radič, riž. — **Zvečer:** Hrenovke, kava.
Ponedeljek: Golaž, krompir v kosih, solata. — **Zvečer:** Mlečna kaša.
Torek: Krpice na juhi, krompirjeva omaka, govedina. — **Zvečer:** Kisljaka, kranjske klobase.
Sreda: Prežgana juha, krompirjevi emoki, marmeladna omaka. — **Zvečer:** Krompirjev golaž.

Pojasnilo:

¹Napravi svetlo prežganje, dodaj dve do tri žlice marmelade za vsako osebo, počasi pritrivaj vode, da bo srednje gosto, osoli in po okusu osladi. Vre naj pol ure.

Jedilnik za premožnejše

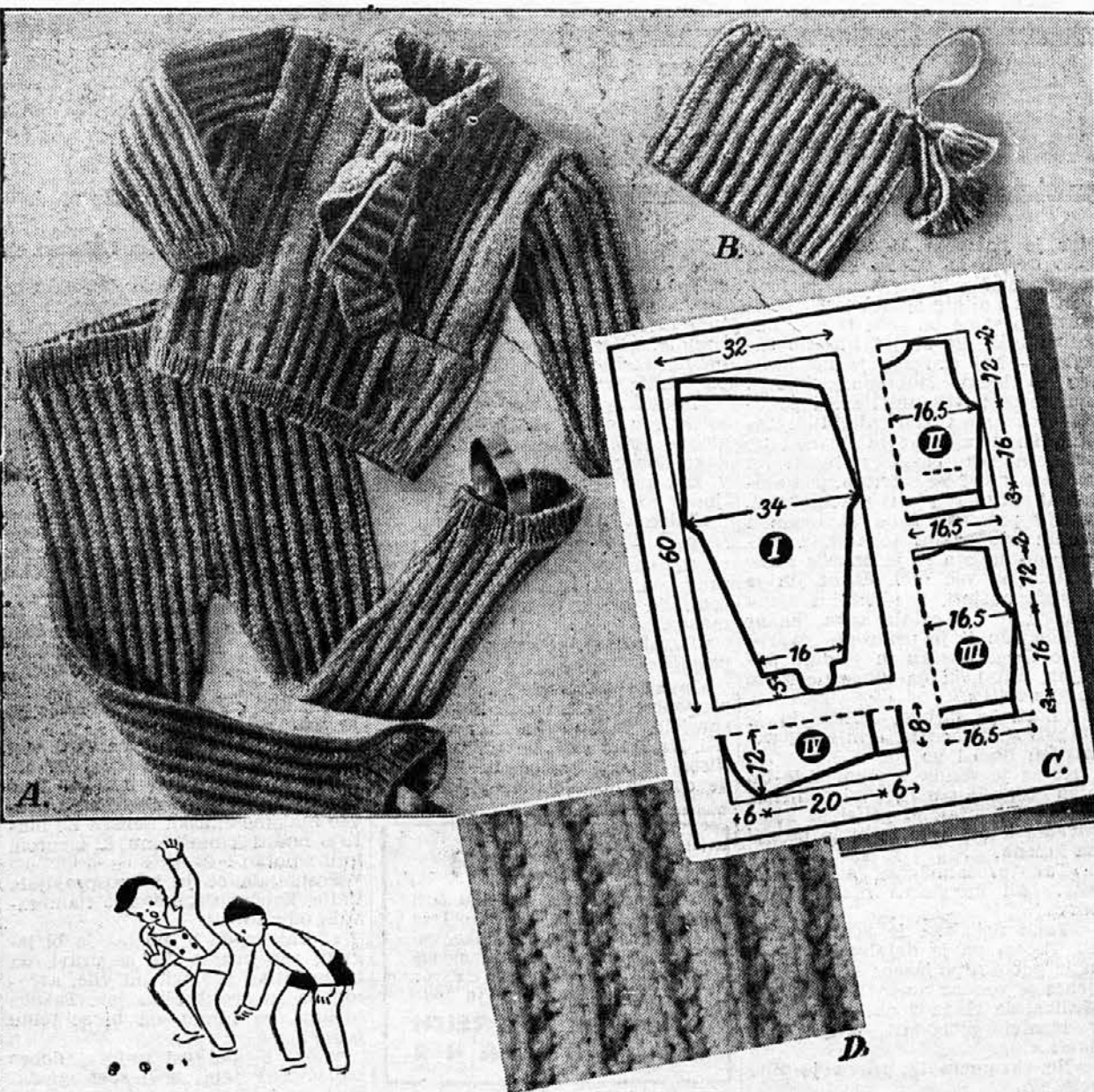
Četrtek: Mesna juha, pražen krompir, govedina, solata. — **Zvečer:** Rižev narastek.
Petek: Polenovka v omaki, smetanove pogačice, kompot. — **Zvečer:** Palačinke, čaj.
Sobota: Kruhova juha, zavita pečenka, pražen riž, solata. — **Zvečer:** Polpeti, krompirjeva solata.
Nedelja: Goveja juha z vlivanci, nadevana telečja pečenka, makaronova potica, mešana solata, črna kava. — **Zvečer:** Mrzel narezek, sirove ploščice, čaj.
Ponedeljek: Gohova juha, nadevana zelena, krompirjev pire. — **Zvečer:** Vampi s parmezanskim sirom.
Torek: Lečnata juha, telečji zrezki, kuhana solata. — **Zvečer:** Pljučka s krompirjem.
Sreda: Golaževa juha, žemljini kipnik, pomaranče. — **Zvečer:** Rižota s solato.

Pojasnila:

¹Mesna juha: Dobro sesekljajte ostankne pečenke in govedine, dodajte dobro sesekljane čebule in pražite na presnem maslu. Potresite z dvema žlicama moke in ko se vse nekoliko preoraži, prilijte kostne ali pa goveje juhe in še nekaj časa pustite vreli. Preden daste na mizo, stepite v juho 1 jajce in postavite na mizo s prepraženimi kruhovimi kockami.

²Smetanove pogačice: Dobro zmešajte 14 dek moke s četrt litra smetane, dvema rumenjaka. Čez nekaj časa dodajte še sedem dek sladkorja, nekoliko soli in trd sneg dveh beljakov. V kozi stalite masti, položite vanjo majhne pogačice iz tega testa, ki jih oblikujete z rokami ali pa z žlico. Vsako pogačico namažite z mezo ali pa potresite s sladkorjem in postavite na mizo še toplo.

³Zavita pečenka: Dobro oprano in stolčeno bržlo osolite in poprate. Sesekljajte nekoliko čebule in jo zlaturumeno ocvrete na masti, dodate nekoliko riža in med prelivanjem kostne juhe nekaj časa pražite kakor rižoto. Potlej zrežete na majhne kocke nekoliko prekuhanih suhe ali sveže svinjine in primešate. Vse to namažete na bržlo, zavijete in povežete z nitjo. Pražite v masti in počasi prilivate nekoliko vode. Ko je mehko, vzamete pečenko iz kože in položite v vročo



Kako spleteš eskimo obleko in čepico za svoje malčke?

skledo. Omako pa potreseš z moko in čez nekaj časa poliješ čez pečenko.

⁴Sirove ploščice: Dobro stepete 8 dek presnega masla, dodate 3 žlice smetane, ščep soli, nekoliko nastrganega muškatovega oreška, 10 dek nastrganega parmezanskega sira in 12 dek dobre presejane moke. Vse to dobro zmešate in pustite vzhajati na hladnem prostoru kakšni dve uri. Testo zvaljate prst debelo in ga narežete na dolge in ozke ploščice, ki jih spečete na dobro pomaščeni pekači.

⁵Nadevana zelena: Za vsako osebo rabite eno zeleno. Dobro jo olupite, operite in v slani vodi skuhamo do mehkega. Ko jo vzamete iz vode, jo nadevate s temle nadevom: 80 g nastrganega sira, 50 g moke, nekaj prav drobno sesekljane peteršilja in drobnjaka, pol skodelice kisle smetane zmešate in s tem napolnite izdolbene zelene in na vsako položite še kakšnih pet do šest kock prekajene slanin in še nekoliko prepečete na masti v pečici.

⁶Kuhana solata: Zeljnate glavice očistite nesnage in jih skuhamo v slani vodi. Ko so štori mehki, jo vzamete iz vode, ocedite. Položite v skledo in jo zabelite s prekajeno slanino, ki ste jo ocvrli na masti.

Danes vam prinašamo vzorec za eskimo obleko, da boste tudi vi lahko napravili svojim malčkom takšno toplo in praktično oblečko. Sami najbrže veste, kako je pripravno, poleg tega ima pa še eno prednost, namreč da ga bo vaš malček nosil lahko nekaj let, ker se da lepo popraviti. Oblekca je pa prav tako praktična za dečke kakor za deklice. Hlačke oblečete kar čez nogavičke. Če imate fantka, mu boste povrhu oblekli še kratke hlačke, deklici pa oblekco. Tako se vam ni treba bati, da bi se vaš ljubljencek prehladil na mrazu. Tudi čepica je kaj praktična, ker pokrije tudi ušesa. Postopek je preprost, če se boste le držali označenih mer.

Za oblekco potrebujete 400 g volne, tanjša ali debelejša, kakor vam bolj ugaja, in dve pletilki št. 3. Pletite začnete spodaj, in sicer nasnujete za tako imenovan »jezdeček«, ki pride čez čevljiček, 10 petelj in pletete v navadnem rebrastem vzorcu, to se pravi eno desno in eno levo. V vsaki vrsti na obeh straneh dopletete po eno petljo, dokler jih nimate na pletilki 18. Potlej pletete naravnost šest vrst. Nato nasnujete na desni strani dela 10 petelj, na levi pa 21, tako da imate na pletilki 49 petelj. Zdaj pletete spet šest vrst v navadnem rebrastem vzorcu, potlej pa v angleškem vzorcu, to se pravi v dvojnem rebrastem, pletete naprej in na vsake štiri petlje nasnujete na vsaki strani eno petljo. Pri višini 32 cm brez »jezdečka« nasnujete na obeh straneh po šest petelj, da dobite širino 34 cm. Potlej pletete naravnost deset vrst. Snamete na vsaki strani na vsakih šest vrst po eno petljo, do širine 32 cm. Pri višini 52 cm na hrbtni strani pletete nekoliko višje kakor spredaj. To napravite takole: 40 petelj nasnujete na pomožno pletilko, ostale pa doppletete tja in nazaj. Potlej znamete pet petelj in jih nasnujete na pomožno pletilko k ostalim 40 in spet druge doppletete sem in tja. V drugi vrsti jih daste na pomožno pletilko spet pet. Zdaj daste vse petlje na eno pletilko in pletete v navadnem rebrastem vzorcu 18 vrst. Podpletete. Ta del je veljal za desno hlačnico. Za levo pa delate obratno.

Za jopico nasnujete 100 petelj, 3 cm visoko napletete v navadnem rebrastem vzorcu. Potlej pa 10 vrst v angleškem vzorcu, naprej pa 21 petelj v angl. vzorcu, 10 gladko, 39 v angl. vzorcu, 10 gladko in 21 v angleškem vzorcu. Tako deset vrst, Potlej 11 vrst samo v angl. vzorcu. Pri dvanaesti vrsti zaključite deset petelj, ki ste jih pletli gladko, kraven pa še 4 na vsaki

strani za žepke, 8 pomožnimi iglami nasnujete posebej 18 petelj in spletete 22 vrst gladko. Potrebujete dva takšna delčka. Ta dva delčka priključite ostalnemu delu, tam kjer ste snemali, naprej pa pletete: 11 petelj v angleškem vzorcu, 8 petelj gladko, 7 petelj v angl., 8 petelj gladko, 11 petelj v angl., dokler ne dosežete višine 16 cm. Začnete snemati za rokavno odprtino, in sicer na vsaki strani najprej 6 petelj hkrati, potlej pa šestkrat po eno petljo v vsaki vrsti. Pri višini 27 cm snamete srednjih 21 petelj za vratni izrez, oboja dela za ramena pa pletete vsakega zase. Pri vsaki drugi vrsti snamete na strani vratnega izreza po eno petljo, dokler nimate na pletilki 23 petelj, ki jih snamete trikrat.

Za hrbet nasnujete prav tako 100 petelj in pletete v angl. vzorcu, 16 cm visoko, kjer snamete za rokava, prav tako kakor pri prvem delu. Za ramena snamete najprej 23 petelj postopoma v treh delih, ostale petlje pa hkrati.

Za rokavček nasnujete 41 petelj in v zapestju napletete 6 cm v navadnem rebrastem vzorcu. Potlej pa v angl. vzorcu 20 cm visoko, na vsake štiri vrste pa pridajate po eno petljo na vsaki strani. Rokav zaokrožite tako, da v vsaki vrsti snamete po dve petlji, pri višini 32 cm pa snamete vse hkrati. Za ovratnik nasnujete petlje okrog vratu in spletete v angleškem vzorcu 8 cm visoko. Če hočete splesti še ovratnico, kakor je na sliki, nasnujete 71 petelj in v angl. vzorcu pletete 16 vrst.

Vse posamezne dele sešijete. Žepke z nevidnimi vbodi prišijete, ovratnik in ovratnico pa obkvačkate. Dele morate kajpak najprej polikati in sešiti z velikimi vbodi. Potlej šele bolj na gosto.

Če boste napravili tudi čepico, nasnujete 113 petelj in delate v angl. vzorcu 50 vrst. Zaključite, sešijete zgoraj, obkvačkate in prepletete z zvito vrvo, ki ste ji na koncu prišli cofke.

Posebno pazite kaj bolnik pije!
Če vam je le mogoče,

dajte mu za zdravje in užitek čim čišče najboljše naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci

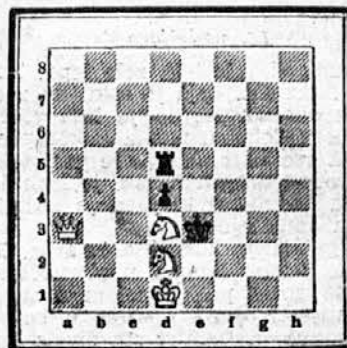
Če sami bolečate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI

ŠAH

Problem št. 18

Sestavil E. Carpenter (1902.)

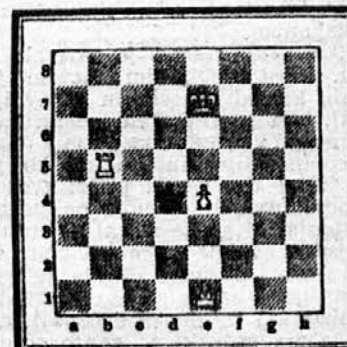


Mat v 2 potezah

(B 57)

Problem št. 19

Sestavil Samuel Loyd (1857)

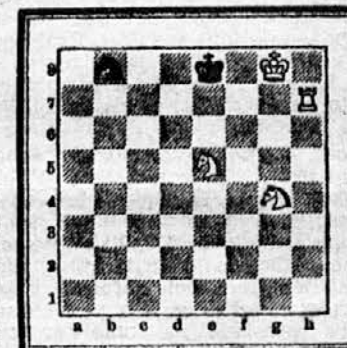


Mat v 3 potezah

Kljub prozornemu položaju je potreben duhovit premislek, če hočete priti na cilj.

(B 14)

Končniška študija

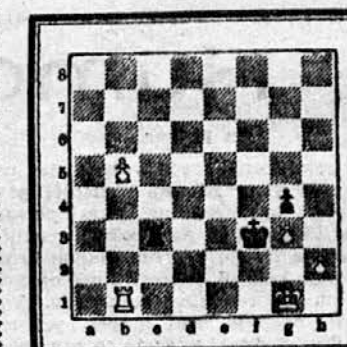


Črni ne more preprečiti poraza, kajti spremenitev kmeta b5 v damo bo mogel onemogočiti le tedaj, če spravi stolpa brez odlašanja na c8 in potem na b8. Toda končnica je za črnega kljub temu brezupna, ker ima beli na desnem krilu dva kmeta proti enemu samemu črnemu. Tedaj sklone črni postaviti nasprotniku past, in beli gro res vanjo.

Kako se je črni izmazal?

Problem št. 20

Sestavil Alfred de Musset (1849)



Mat v 3 potezah

Bistroumen šahovski domislek velja kega francoskega pesnika.

(B 41)

Rešitev problema št. 15

1. Dh2-e5 Kf1xg1
2. De5-h5! kar koli
3. Lh4-f2 ali Dh5-d1 mat

Rešitev problema št. 16

1. Da5-e1! Ta8-d8
2. Ke2-f1 šah K kar koli
3. Tc2-f2 mat.

Rešitev problema št. 17

1. Tc6-c8 kar koli
2. Dd3-a6, d7 ali b3 mat.



Takšnele priče imajo mlade angleške dame ob svojem največjem dnevu v življenju — ob sprejemu na dvoru. Posebno razkošno učinkujejo nočeva peresa, s pentljo pripeta ob strani.



Povejte svojim znancem in prijateljem, da izhaja »Družinski tednik« odsej na 12 straneh!

Gospodična tajnica

12. nadaljevanje

Tudi zdaj je bila zelo lepa. Rahel izrazil trpljenja je ostal na njenem obrazu. Morda je bila videti še bolj globoka, nežna kakor prej. Toda vse tisto, kar jo je prej tako ločilo od drugih žensk, je izginilo. Žena od včeraj in jutri je postala žena današnjosti.

Izgubila je korenine iz sebe. In samo kakor droben plamenček ji je še gorel pod pepelom mračne sedanosti oženj upanja v boljše prihodnost. Čeprav sta živela kakor v zakonu, vendar je ostala še njegova tovarišica v delu in ni marala pustiti pisarne. Toda njena samozavest je bila mrtva. Čutila je, da je brez stanu in brez časti. Vzlic vsemu, vzlic vsemu! Vzlic njegovim nežnim ljubeznim, vzlic njuni veliki, sveti strasti, vzlic vsemu, vzlic vsemu! Njena kri, njeno hodenje in njena misel so žalovali za zakonom.

Toda svoje težave je skrivala v srcu. Pred ljubljanim možem je igrala komedijo sreče in zadovoljnosti, bila je vedra in vesela, kakor nekoč v dnevih, ko se je komaj zavedela svoje ljubezni in ko je bila še dekle. Ko je prišel zvečer domov, utrujen in ubit od vsega trpljenja, ki ga je moral poslušati v pisarni, ga ni marala mučiti še s svojimi težavami. Hlinila je veselost, govorila, da se bo oče kmalu pomiril, saj bo moral spoznati, da je šla po poti, ki je zanjo edino prava.

Röhn pa se ni dal preslepiti. Preveč dobro jo je poznal. Njene oči, njen zastrti smeh in njene pesmi na klavirju — zdaj je igrala samo še Beethovna — so mu vse izdali. Tudi on je trpel in ni videl rešitve. Toda nekaj je vrelo v njem in dobivalo novo obliko.

Neko nedeljo se je nepričakovano vrnil z obiska, šel čez vrt in neopazeno stopil v salon. Brala je. Ko ga je zagledala, je hitro odločila knjigo. Pozneje, ko je mislila, da jo on ne gleda, je knjigo skrla med notami.

Toda komaj je zapustila sobo, da bi pripravila kosilo, že je Röhn polskal knjigo. Bila je drobna rdeča knjižica z naslovom »Kakšen bo zakon bodočnosti«. Takoj je razumel, zakaj jo je skrla pred njim. Zamišljen je začel obračati liste. Nekatera mesta so bila podčrtana.

»Ta prostovoljna omejitev na ožji življenjski krog, ki tiči vsem ženam že tisočletja v krvi, jih varuje, da se duševno ne izgube, da se ne vržejo nebrzdano v prostost, da jih ne zmedejo stotine praznih besed, ki si med seboj nasprotujejo in ki so ustvarjene samo zaradi tega, da bi nadomestile zakon z nečim drugim, kar ne more biti nadomestilo za to zvezo. Zene, ki mislijo na zakon, se ne izgube pod besedami moških, ki so nadarjeni, močnejši in spretnější od njih.«

To je pisano zanjo in zame, si je mislila. Potem je odkril še nov podčrtan stavek:

»Ali mar žena ni povsod pri njem, ali mu ne pomaga povsod,

kjer je potreba? Katero bitje je tako zvesto in vdano sredi sveta tujih zveri?

In vse neštete sposobnosti, ki se razvijajo same od sebe iz nje, navadno tako, da se jih niti ne zaveda — kaj drugega je nazadnje vse to kakor ljubezen, občutek skupnosti, povezanosti sredi pogosto umazanega življenja, tudi takrat, ko utrujenost in navada ne polagata več besed nežnosti na uvele ustnice? Še zmerom, pod stoterimi krinkami in preoblekami, potuje prastara žena iz gozda s svojim zakonskim tovarišem. Neizmerno novega se je naučila in se razume na več reči, kakor jih je mogoče naštet. V globini svojega občutja pa je ostala taka, kakor je bila. On ji je prijatelj, tovariš, ki jo dviga kvišku in ji daje poguma, Edini, ki ga nihče ne more nadomestiti.

Odložil je knjigo. Potem jo je vtaknil spet med note in začel zamišljen hoditi po sobi.

Ko se je vrnila v sobo in je bil njen obraz še ves rdeč od ognjiska, je stopil k njej, jo prijel za roko, odvedel k otomani in si jo položil na kolena.

»Tako svečano?« se je nasmehnila. »Ali mi hočeš razkriti ljubezen?«

»Tako nekako,« je veselo odvrnil. Potem pa je dejal prav resno in jo pobožal po laseh: »Hilda, življenje je vendar močnejše od naju. Misliš, da vladava nad njim, toda v resnici gospodari življenje z nama.«

»Ne razumem te prav,« je tiho priznala.

»Ni me sram priznati pomote. Zmotil sem se. Zaslja sva v slepo ulico, odkoder ni več mogoče iti dalje. Kdor je pameten, ne poskuša z glavo predreti zidu, ampak se obrne.«

»Zelo lepo govoriš, dragi moj, toda zame, omejeno dekle, so to ne-rešljive uganke,« se je nasmehnila. »Toda ji je brez ovinkov rekel: »Poročila se bova!«

Planila je kvišku.

»Poročila?«

Počasi je priklimal.

Dolgo je molčala in skrivala obraz. Potem je tiho vprašala: »Zaradi očeta?«

»Tudi. In zaradi tebe in zaradi tisoč drugih vzrokov.«

Spet se je dolgo borila s svojimi mislimi. Potem se je nagnila k njemu. »Zaradi mene? Saj sem srečna. Saj si ne želim ničesar drugega, kakor imam zdaj.«

»Hilda, to ni res.«

Zardela je. »Najprej mi povej nekaj, toda govori resnico, čisto resnico — brez izgovorov: Ali se misliš oženiti z menoj res iz globokega prepričanja, da je zakon drugačen, kakor pa si ga doslej gledal? Čisto odkrito in po pravici mi povej!«

»Otrok!« je začel in videlo se mu je, da se hoče ogniti odgovoru.

»Ne tako! Pošteno, kakor govori človek s človekom!« je uporno dejala.

Tedaj je priznal:

»Ne, Hilda. Nisem otrok, da bi mogel svoje utemeljene nazore vsak dan izpreminjati. Toda prav tako tudi nisem trmast norec, ki ne bi znal sklepati kompromisov z resničnim življenjem. Vidim, kako trpiš, vidim tvoje očeta —«

»Hvaležna sem ti,« je dejala s solzami v očeh. »Nikoli te nisem globlje ljubila kakor ob tej uri. Oh, kako dober si! Zdi se mi, da sem v živni pravljici. Ali so še takšni ljudje na svetu?«

»Hilda!«

»Res. Res! Toda — ne — tega ne morem sprejeti. Ne morem. Čeprav imam svojega očeta rada. Nočem, da bi se ti žrtvoval zaradi mene.«

»To ni žrtev, ampak samo kompromis.«

»Imenuj to, kakor hočeš. Tudi preponosna sem, da bi kaj takega sprejela. Tako se ne maram omožiti. Ne, ljubi moj, ne gubanči čela. Nisem ne zagrenjena, ne užaljena, ne otročja. Samo brez prikrivanja

V 24 URAH

barva, pilirna in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilnika srajce, ovratnike, zappestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perle. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

sem ti povedala vse, kakor čutim. Saj sem ti to dolžna. Ali ne?«

»Seveda,« je tiho priznal.

»Če bi lahko rekel iz najgloblje prepričanja, da se boš poročil z menoj, ker si spoznal, da nisi imel prav, ko si se bal zakona, če bi spoznal, da je zakon poslednja in najpopolnejša oblika skupnega življenja — če bi lahko rekel to in dodal, da verjameš v trajno srečo zakona. — Ali bi mogel to reči, čisto odkrito, čisto pošteno?«

Z levico si je obupan zakril obraz in molčal.

Tedaj je pokleknila predenj in poljubila izmučeno roko, ki je pokrivala njegove oči.

»Ne muči se. Vse razumem. Vedela sem vse to, preden sem —«

postala tvoja žena pred tabo in pred mano. Naj ostane vse, kakor je. To je najina usoda, ki jo moramo prenašati. Ti — oče — in jaz. Edino, kar morem storiti, je to, da grem popoldne še enkrat k očetu.«

Pritisnil jo je k sebi.

»Ti — ti — najdražja in najljubša — kaj ko bi le poskusila? — Tisoči poskušajo to. — Morda bi bila vendar najina sreča?«

Otožno se je nasmehnila.

»Ne igrati v loteriji!«

Še dolgo se je boril z njeno trdno voljo. Zaman.

In popoldne je šla spet na očetov dom. In spet se je ustavila

njena obupana otroška ljubezen ob zaprtih vratih.

33

Tri dni nato so se začele sodne počitnice.

»To bo veselje!« je zavriskal Röhn in ves srecen iztegnil roke. »Osem tednov mi ne bo treba več prati berlinskega umazanega perila! O, kakšna sreča!« Ves srecen se je oddahnil. »Če bi lahko napravil za vselej konec!«

»Saj ne bi mogel,« mu je rekla Hilda. »Ta ločitvena praksa je vendar edino, kjer se dobro počutiš. Prav zaradi tega, ker jo imaš, tako zelo hrepeniš po čem drugem!«

»Ne,« je zatrdil. »Sovražim jo bolj kakor kdaj prej. Že dolgo sem mislil na to, da bi ženske prepustil Heilebrandtu. Pa ne gre. Vse bi mu ušlo.«

»Ali nisi nekoliko domišljav?« ga je podražila.

»Ne. Toda osebnost napravi vse. Zakaj bi se delal pred teboj skromnejšega, kakor sem v resnici? Heilebrandt je preveč stvarjen in preveč malomeščanski. Ženske ne marajo hoditi k moškemu, ki zmerom guli smotko.«

Posmejala se je in pospravljala dalje. Zvečer sta namreč nameravala odpotovati.

»Edini uspeh bi bil ta, da bi izgubil vsa prakso. To se pravi, da bi se lahko poslovil od vile, avtomobila in svojih slikarjev. Takšen idealist pa nisem, da bi se temu odrekel.«

»Zdaj se poskusi najprej dobro odpčit. Potem boš spet gledal svet in poklic z drugačnimi očmi,« ga je potolažila in vneto pospravljala, da bi z delom zamorila svoje skrbi. Zavest, da bo tako dolgo daleč od očeta, jo je mučila. Čeprav ga ni tudi tu nikoli videla, se ji je vsaj zdelo, da ni tako daleč od nje in da siromak ni čisto sam v svoji bolečini.

Pomlad je bila deževna, hladna in poletje tudi. Hrepenela sta po solncu in po toploti. Najprej pa je hotel Röhn, da bi ga morskí viharji dobro prepihali. Zato sta se peljala z ladjo od Hamburga do Genova. Od ondod je nameraval potovati dalje v Benetke. Na Lidu sta se mislila potem kopati v solncu in morju.

Pred Hildinimi strmečimi očmi se je odpiral nov svet. Prej je komaj kdaj zapustila Berlin. Zmerom novi vtiski, zmerom novi doživljaji: morje — Rotterdam — Lisboa — Tanger — Marseille, življenje na krovu velikega parnika — vse to je blažilo njeno trpljenje. Tu v tujini, med neznanimi ljudmi, jo je zapustila mōra, ki jo je prej zmerom tlačila. Tu je veljala za Röhnovo ženo, bila je zapisana v potniškem seznamu kot njegova soproga in se je tako tudi počutila.

To je bil čas njenega počitka in mirne sreče.

Dva dni sta ostala v Genovi. On je poznal ves svet, bil je povsod, do daljnega azijskega vzhoda. Toda tudi zanj je bil svet nov, zdaj, ko je lahko kazal ljubljeno ženi njegove lepote. Pohajkovala

sta po pristaniški četrti, mimo visokih hiš, ki so se kopale v solncu. Hodila sta po obali, povsod.

Potem sta odpotovala v Benetke. Bilo je v kratki poletni noči. Okoli tretje ure zjutraj sta obstala pred kanali.

Prvi jutrni mrak je ležal nad morjem, ko sta se pripeljala do »Grand hotela« na Lidu. Tiho, počasi sta stopila iz gondole. Kakor kulise se jima je zdelo ozadje v sivkastem jutru.

Hilda se je oklenila njegove roke. Srce ji je utripalo že prej vselej, kadar je mislila na mesto sanj, na mesto lepote, na mesto pravljice. Toda resničnost je bila še drugačna kakor njeno pričakovanje. Resnica je bila lepša. Še mnogo let pozneje, ko je potovala po Japon-skem, po Indiji in po Ameriki, ji je ostalo mesto lagun najlepši čudež sveta.

Cez dan sta se odpeljala z ladjo do Markovega trga. Čez majhen most sta šla. In počasi se jima je začel odpirati čudež za čudežem v tem posvečenem mestu, v tem kraju večnega, neutešljivega hrepenenja, kjer sta izpila do poslednje kapljice čar tihih ulic, trgov in kanalov.

Z žarečimi, hvaležnimi očmi je stopala z njim. Za roko jo je vodil skozi to mesto stare preteklosti in večne ljubezni. Gledala je poslednje ostanke raja na zemlji.

In ko sta pregledala vse zaklade palač, cerkva in muzejev, ko ji je nazadnje Röhn rekel, da se mora zdaj odpčit, sta našla mir na Lidu. Samo časih v škratnosinjih urah, ko sta se noč in hlad zgrnila nad Benetkami, sta se peljala tja in hodila po samotnih, praznih ulicah in kotičkih, čez obokane mostove. Nekega dne sta vsa razgreta pila osvežujočo pijačo pred majhno gostilno, takoj za Markovim trgom. Iznenada je Hilda pokazala nekaj s prstom. Röhn je zagledal na steni majhno marmornato ploščo in bral:

»Tu je umrl 4. januarja 1880. sam in nepoznan, velikan v kraljestvu umetnosti: Anselm Feuerbach.«

Dolgo sta molče sedela pod oknom, za katerim je izdihnil »sam in nepoznan« velik umetnik.

»To so Benetke,« je naposled šepnila, »genialne, same, neznane in mrtve.«

Zgrozila se je.

»Pojdiva,« ji je tiho rekel, »iz lagun vstaja smrt in sega po življenju.«

34

Prišli so dnevi miru. Kopala sta se, lenarila, ležala v pesku in živela. Spoznala sta se s sosedi na obali, govorila z njimi. Na desni je postavil svoj šotor starejši zakonski par iz Amerike. Gospod Henry B. Perrin iz Filadelfije z ženo. On je bil vitez, skoraj suh, še zmerom lepe postave, z ozko glavo, odločnimi črtami na obrazu, s tankimi molčecimi ustnicami — pravi Američan. Žena je bila majhna, še zmerom lepa, nekoliko debelejša in zelo zgovorna.

Klepčali so, se šalili, skupaj plavalí in jedli pri isti mizi. Mr. Perrin je vžljubil Röhn, njegova žena Hilda. Bila sta prijazna, dobra človeka, nekoliko puritanska in trda v marsikaterem oziru, ponosna na svoj rod in denar. Kakor je gospa Perrinova trdila, so njuni predniki prišli že pred davnimi stoletji v Ameriko, tako da sta se lahko prištevala med najstarejše plemstvo Združenih držav.

Humor in anekdote

Ta pa zna...

V restavraciji sedi gospod in pri jedi pije vino. Komaj si natoči prvi kozarec, ko opazi na vinu plavati muho. Vino zlije na krožnik, pokliče natakarja in mu ogorčen pomoli krožnik pod nos. Z neštevilnimi opravičili mu prinese nove steklenice. Vso zadevo opazuje neki gospod pri sosednji mizi. Stopi h gostu in mu reče:

»Ali bi bili tako prijazni in bi mi posodili muho za kakšne pol ure?«

Neročno

»Nikar se tako ne razburjajte! Morebiti je pa dama z besedo »lepar« mislila svojega spremljevalca.«

»Nikakor ne! Poznam ga, zelo dostojen človek je.«

Prepričan je

»Ali ste prepričani, da boste mogli hčerki lahko izpolniti sleherno željo?« vpraša oče snubca.

»Kajpak,« odgovori ta, »izrečno mi je rekla, da hoče samo mene in nič drugega na vsem svetu!«

V muzeju

Farfar iz provincije si ogleduje s svojo ženo muzej v Newyorku. Pred neko Titizano sliko obstane in ogorčen meni:

»Ničesar nima obleči, a slikati se da — takšne lahkomišelske ženske.«

Lepa zaročna

»No, Janezek, kako pa ugaja tvoji sestrí zaročni prstan, ki sem ji ga podaril?«

Janezek: »O zelo gospod doktor! Samo precej truda jo stane, da ga s prsta spravi, kadar pride gospod inženir.«

Dober pripomoček

»Le kako se ti je posrečilo zbuditi Vando iz njene namišljene omedlevice?«

»Nič lažjega! Sam pri sebi sem dejal: Čudno, da se ženske v nezvesti pri priči za deset let postarajo!«

Usmiljeni umetnik

Ermete Novelli, veliki italijanski igralec, je bil silno radodaren. Pomagal je vsakemu, ki ga je prosil za denar. Nekega dne je dobil Novelli tole pismo:

»Veseloštopovani gospod Novelli! Kot blagajnik sem te dani poveril denar. V trenutku duševne zmede sem izmaknil svojemu šefu 5000 lir. Če te vsote jutri ne bom mogel vrniti v blagajno, mi ne ostane drugega kakor samokres. Pomagajte mi, plemeniti umetniki!«

Pismo pa na Novellija ni napravilo zaželenega vtisa. Zato je možu odgovoril:

»Spoštovani gospodi! Sam sem trenutno v denarni stiski, zato mi ni mogoče, da bi vam posodil 5000 lir. Da bi le lahko napravil za vas, vam lahko posodim svoj samokres.«

Doboševa torta

V moji preteklosti, pripoveduje Roda Roda, je neka temna točka, ki se je ne sme nihče dotakniti, ne da bi me pri tem nekaj zbudilo.

Namreč moj rojstni kraj. Leži v sumljivi bližini Balkana, ima 42 prebivalcev — a samo pozimi. V gospodarsko ugodnem letnem času se izselijo moji someščani v širni svet.

Nekoč je pri Pfeiferjevih odkrila Lola, domača hči, mojo šibko stran — in predzno, kakor morejo biti predzno je petnajstletne žabe, se je neprestano obregovala ob moj rojstni kraj.

»Kajpak — če je človek doma tam dol...« je čenčala in me žalila.

»Le čakaj, žaba!« sem ji zagotavljala.

Zadnja jed: doboševa torta. Lola, sedela je nasproti mene, si je vzela velik kos s spenjeno smetano. »Čakaj, žaba!« sem si mislila.

»Vi pač ne poznate doboševe torte — tam na jugovzhodu?«

»Pač, gospodična Lola, pri nas jo jemo v solati.«

»Kako...?« Dih ji je zastal. Nebržnjo sem svoj kos razrezal na kose, zalil s oljem in kisom, primešal omake, nekaj paradižnikov in spet nekoliko olja. Vse sem dobro premešal in dodal še gorčice. Potlej sem se začel gostiti.

Moja jezična soseda je pobledela in ves večer ni več črnila besedice.



ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč, odnosno »Hersan čaj«, mešanice posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je do-ložena vrednost »Hersan čaj«, in sicer z nedvomnim uspehom

pri boleznih: pri poapnenju arterij, pri boleznih krvnega obtoka, ženskih boleznih, med menstruacijo (mesečnim perilom), pri migreni, revmatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zapeki, protini, črevesnih boleznih, hemeroidih, pri splošnem in preneglem debelenju, zoper zgago. — »Hersan čaj« se dobi v vseh lekarnah. Vzorec Vam pošlje brezplačno:

RADIOSAN, ZAGREB, Dukljaninova 1

Reg. št. 14.001/1935

HERSAN



pravi filmska igralka Betty Dawisova

Greta Garbo

Hollywood je pred vsem znal spreminiti tisto, kar bi lahko imeli za telesno napako, v privlačnost. V tem je ves čudež: prvič v zgodovini sveta se je ženska dvignila iz neosebnega

ca presunta autolesão,



Venera je grda, a Greta božanska!

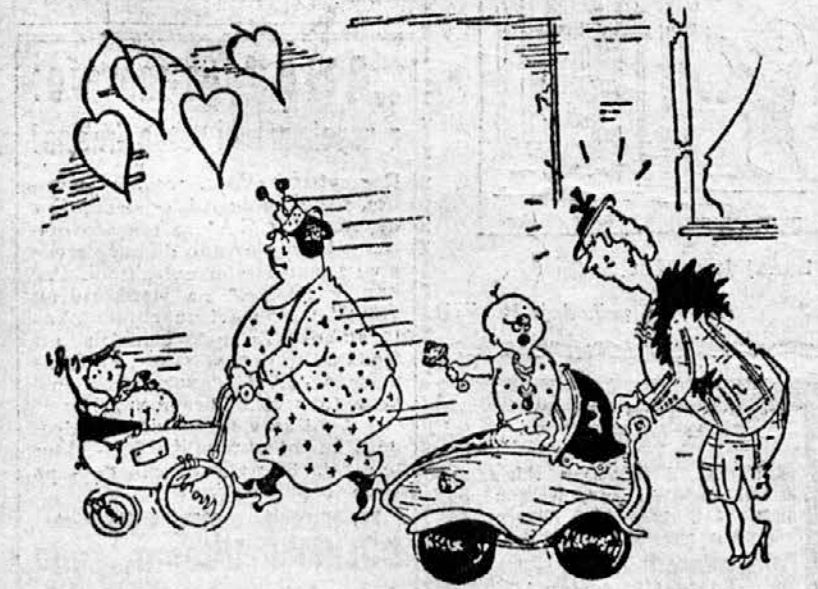
Da povem po pravici, med filmskimi zvezdami nisem videla lepote. Najlepše so prav za prav med statistkami. A prve, zvezde imajo »tisto nekaj«, dočim je druge narava obdarila samo z lepoto. Prve so študirale svojo osebnost, študirajo vsak dan in vsako uro, proučile so same sebe in spoznale in našle v sebi »tisto nekaj«. Zato vam pravim, da je Venera erda, a Greta božanska!

Prav ☐ Nápak ☐
Pravi odgovori na strani 11.

Najzanimivejši kriminalni primer japonske policije

1

zuna, na štulicu opremljene i zaštitno oznakom. Po
pošti razpošilja Iokarna L. BANOVEC, Ljubljana.
Glavne zloga "Vis - Vn" tem. laboratorij, Zagreb,
Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 656-37.



»Mama, menda vendar ne boš dovolila, da naju bo prehitela ta stara ropo-
čarnica?« (»Ric et Rac«, Pariz)

**Najnovější
vzdušná
Oglejte si naše izložbe!**



seksualne impotencije, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobte se v vseh lekarnah.

30 pilul	• • • • •	din	84,—
100 pilul	• • • • •	din	217,—
500 pilul	• • • • •	din	560,—

Zahrbroje samo originalne "Hormo-Seks" pilule, ki so zuna, na štampilj opremljene z različnimi namniki. Po mošti razpozidaj lekarna in BEOGRAD, Ljubljana, Slavonski trg, "Vis" - vr, sam abstrakti, Zagreb, Linaev trg 4.

Ogl. reg. S. br. 28. 656-37.

Živali pred ogledalom

Pariški živalsko-psihološki institut je napravil celo vrsto zanimivih poskusov, da dožene, ali imajo živali vizualni (očesni) spomin, pred vsem pa, ali se zavedajo samih sebe. Ali se živali spomni svoje lastne slike? Ali ve in ali si more zapomniti, da je v ogledalu ona sama in ne kakšna druga žival?

To sta bili dve vprašanji, ki so ju hoteli preizkusiti na levo in desno. Lev dolgo ni zaupal svoji sliki v zrcalu. Nekaj časa jo je sovražno opazoval, lotil se je celo zrcala in začel renčati, ko je tudi žival v zrcalu zamahnila s šapo proti njemu. Pozneje je spregledal, da proti ogledalu ničesar ne opravi, in da ga tudi žival v zrcalu pusti pri miru. Tedaj se je pomiril. Naposled je začel hoditi pred zrcalom in je bil očitno presenečen, da so se njegovi gibi v ogledalu ponavljali.

Levinja je prišla do spoznanja dosti hitreje. Njeno prvotno nezaupanje je kmalu skopnelo in kmalu je razumela, da je kos mesa, ki so ga držali za njenim hrbtom in ki ga je videla v ogledalu, namenjen njej, zato se je hitro obrnila.

Več razumevanja kakor levi, so pa pokazale opice. Neka javanska opica je že po prav kratkih vajah vzela v šapo žepno zrcalo, ga podržala za ušesom in začela iskati bolhe.

Radio v črnski vasi

V Ugandi v Vzhodni Afriki so pred kratkim napravili poskus, ali ima črnsko prebivalstvo kaj smisla za radio ali ne. Vsak večer so v Kampali izvajali program in ga brzojavno prenesli v štiri zvočnike, nameščene v 2 do 30 kilometrov oddaljenih vaseh.

Sprejem je bil izvrsten. Vsak večer se je zbralo svojih 50.000 črncev in poslušalo spored. Poslali so mednje preizkušene opazovalce, da ugotovijo, kako so poslušalci zadovoljni s sprejemom.

Spored je vselej sestajal iz godbe, in sicer afriške in evropske, vmes so bila pa predavanja o kmetijstvu, zdravstvu in krajevnih razmerah. Afričani so bili sicer na moč veseli svoje ritmične godbe, očitno jim pa niso prav nič ugajale sodobne evropske skladbe, čeprav so pod vplivom črnske godbe. V splošnem so tudi rajši poslušali govore kakor druge reči, posebno govore, namenjene njim samim. Pogosto so se slišale tudi prošnje, naj bi se angleščine posluževali prav tako kakor materinščine.

Po teh poskusih upajo, da bodo lahko v vsako vas postavili zvočnik in tako uvedli redni radijski program.

50.000 dnevnikov je na svetu

Največ dnevnikov v primeri s številom prebivalcev ima Islandija; tam pride na 100.000 ljudi vsak dan 18 dnevnikov. Na drugem mestu je Švica s 4 milijoni ljudi in 340 dnevnikov. Za njo pridejo Združene države z 2260 dnevnikov na 130 milijonov prebivalcev in Kanada s 102 listoma na 11 milijonov ljudi. Mehika ima 82 listov in 18 milijonov ljudi.

Med drugimi velja naštet v prvi vrsti Angleško (brez kolonij) s 1362 listi, Nemčijo (1200), Francosko (357), Španijo (250), Brazilijo (280), Peru (150), Češkoslovaško (100), Holandsko (85) in Italijo (81).

V drugih državah imajo v primeri s številom prebivalstva dokaj manj dnevnikov. (Po listu »Detroit-New«)

Nov način gojenja umetnih biserov

Pariz, februarja.

Vsi listi prinašajo novico, da je neki francoski učenjak iznašel metodo, kako se da umetno vplivati na školjke, da ustvarijo velike bisere. Metoda tiči v tem, da školjkam vbrizgajo neki kalcijev preparat, ki ima veliko vitamina D. Školjke leže ob tem vbrizgavanju na obali, potlej jih pa spuščajo v morske globline, in tam morajo ostati leto dni. Takšni »vitaminski biseri« so baje posebno veliki in lepi.

Ta metoda spominja nekoliko na japonski način gojenja umetnih biserov.

MALI OGLASI

TEMPO — TEMPO! Pridnim in sposobnim zastopnikom v vseh srezih države nudimo pri liko dobrega in trajnega zasluga. Naše geslo je: za dobro delo — dobro plačilo. Javite se takoj na Jugo Patent, Ljubljana.



FR. P. ZAJEC

IZPRAVA OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6

pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, topometri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatin in srebrnin. Samo kakovostna optika!

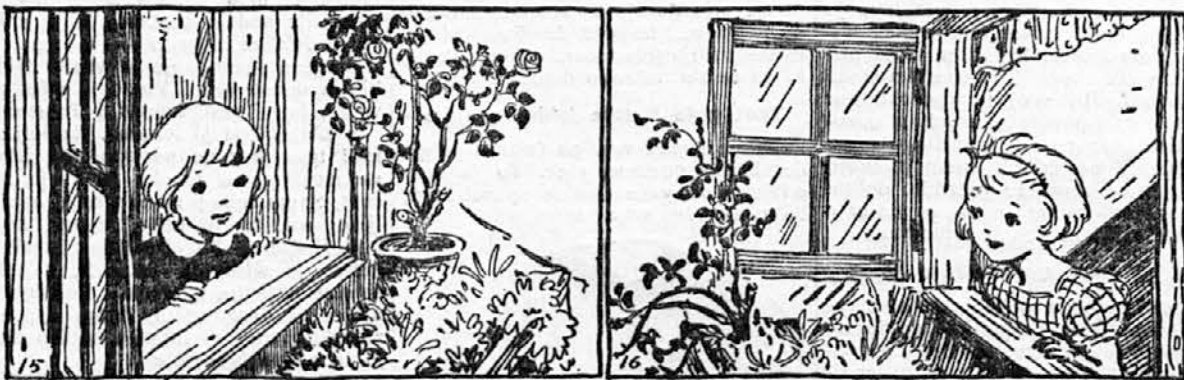
Centri brezplačno!

Andersenove pravljice v slikah

SNEŽNA KRALJICA

Povest v sedmih zgodbicah / Ponatis prepevovan

(Gl. začetek v prejšnji številki)



2.

Njuni starši so si stanovali nasproti. Imeli so dve podstrešni sobici; tam, kjer je streha ene hiše

silila v drugo, in kjer je bil žleb med strehami, so imeli v vsaki hiši majhno okno; treba je bilo samo stopiti po žlebu, pa si prišel od okna do okna.

Starši obeh otrok so imeli zunaj vsak svoj velik lesen zaboj. V njem je rasla kuhinjska zelenjava, ki so jo potrebovali, in majhen rožni grm. V vsakem zaboji je bil po en



grm in rasla sta čudovito lepo. Potem so se starši domislili in so postavili oba zaboja počez čez žleb, da sta segala skoraj od okna do

okna in da sta bila kakor cvetoča nasipa. Grahove kitice so visele čez rob zaboja, rožna grma sta poganjala dolge veje, ki so se ovi-

jale okoli oken in se krivile druga proti drugi. Bilo je skoraj tako kakor pravi slavlolik iz zelenja in cvetja.



3.

Čeprav sta bila zaboja zelo visoko in sta otroka vedela, da ni varno plezati po njima, so jima starši vendarle dovolili, da sta včasih smela drug drugega obiskati.



Sedela sta na majhnih pručkah pod rožnim grmom in se igrala. Pozimi je bilo te zabave konec. Okna so pogosto čisto zamrznila.

Takrat sta otroka segrela vsak svoj bakren trinožnik na peči, položila topli trinožnik na zamrzo steklo in dobila tako lepo linico. Skozi to

linico je gledalo z vsakega okna po eno ljubko, dobro oko, dečkovo in dekličino. Njemu je bilo ime Karel, njej pa Marjetica.



Poleti sta imela samo dober skok drug do drugega, pozimi sta pa morala najprej teči po stopnicah

navzdol in potem še po drugih stopnicah navzgor.

Zunaj je snežilo.

(Dalje v prihodnji številki)

Bodočnost letalstva

Oglejmo si najprej hitrosti, ki so jih doslej dosegli v letalstvu.

Leta 1906. je dosegel Curtis s svojim letalom hitrost 76 kilometrov na uro, leta 1938. je pa Angelo letel že s hitrostjo 710 kilometrov na uro. Te fantastične hitrosti v praksi kajpak še ne pridejo v poštev. V letalskem potniškem prometu se poslužujejo hitrosti 300 kilometrov na uro, saj je to še zmerom štiri do petkrat hitreje od hitrosti vlaka. Večja hitrost v potniškem prometu se ne obnese in najbrže tudi v bodočnosti ne bodo šli dosti preko 450 kilometrov.

Stratosferni balon je dosegel višino 22 tisoč metrov, letalo Maria Peruzzia pa 15.665 metrov. Glavni pogoj za dosego takšne višine je v tem, kako letalec prenese razredčeni zrak. Zato letajo po večini samo do višine 4000 metrov. Zdrav človek lahko prenese zračne spremembe brez težav vse do tle, dokler pritisk in gostota zraka ne padeta pod tretjino normalnih razmer, to se pa zgodi šele v višini nad 3000 m. Takrat postaja dihanje vse težje, v višini 5.500 metrov morajo pa že uporabljati dihalne priprave.

Verjetno je, da bodo nekoč dosegli celo višino 30 tisoč metrov, a le z novim načinom pridobivanja energije. Vedeti je namreč treba, da se nam obeta novo gonilo, namreč tekoči vodik, ki bo omogočil polet okrog sveta brez vmesnega pristanka.

(Po lond. »General-Electric-Review«)

Reklama na Kitajskem

Če v Evropi velja pravilo, da je reklama predpogoj za uspešno trgovino, to na Kitajskem velja dvakrat. Tam je težko prodati kakršno koli blago, če ni imelo poprej reklame.

Odkar uporabljajo elektriko kot reklamno sredstvo, so trgovski okraji Pekinga, Šanghaja in Tiencina dobesedno preplavljeni s svetlobo. To velja tudi za lokale, kjer stoji kulji. Tudi ti so ponoči bajno razsvetljeni.

Kitajci ljubijo različne reklamne atrakcije in svetlobne učinke. Na Kitajskem se okrog izložebe, kjer je začel aranžer svoj posel, zbere kmalu gruča ljudi, ki pazljivo spremljajo vsak aranžerjev gib in med seboj kritizirajo njegovo delo.

Posebno učinkovita je premična reklama. Če hoče kakšna tovarna napraviti reklamo za svoje proizvode, najame v enem izmed reklamnih društev 10 do 50 fantastično maskiranih ljudi, ki na dolgih bambusovih palicah nosijo velike letake iz platna in glasno hvalijo cigarete, ki zanje delajo reklamo. Za njimi gre godba, ki bi jo po našem pojmovanju težko imenovali godbo, in ki se trudi, da bi prekosila ropot prometnih ulic. Za godbo prodajalci nosijo cigarete, ki jih prodajajo pod običajno ceno. Razliko nadoknadijo s prodajo srečk, ki z njimi tovarna zasluži ne samo tisto, kar je izgubila pri cenejši prodaji cigaret, temveč še dosti več.

Kitajci so, čeprav ne po prefinjenosti, pač pa po bučnosti reklame že davno prekosili Evropece.

(Po »Asia«, Newyork)

O dišavah kot zdravilnih zeliščih

V kuharski umetnosti se pravi pravilno odšavit toliko kakor popepeniti. Dišave pa imajo tudi važne rudninske snovi, zato jih ne uporabljamo samo zaradi njihovega okusa. Drazijo namreč žleze slinavke, želodčne in črevesne žleze, ustvarjajo s svojimi eteričnimi olji tek, pospešujejo prebavo in krepe želodec.

Njihovo razkuževalno vrednost so poznali že v starem veku. Svetovnoznani zdravnik Robert Koch in drugi znanstveniki so ugotovili, da eterična olja, četudi so razredčena v razmerju 1:16.000, razkužijo in pomore različne klice v želodcu in črevesju.

Večino dišav zato tudi uporabljajo kot domača zdravila in vsaka gospodinja je lahko srečna, če pozna koristi in uporabnost teh poceni domačih zdravil in jih zna tudi pravilno uporabljati.

„AGA“ za masažo: z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje z uspehom „AGA“ za masažo priznано in odlikovano domače sredstvo s snrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi Vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. „AGA“ za masažo - naj bo zato v vsaki družini.

Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12.—, kjer je ni, pošljite znesek din 12.— pa Vam jo pošlje.

Samoprodaja za dravsko banovino **DOLINŠEK Vitomir, Celje**

Zahtevajte „AGA“ za masažo!

Zahtevajte „AGA“ za masažo.

Za vsako priliko

najboljše in najcenejše Hubertuse, površnike, perilo in vsa oblačila nudi

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Poceni bosta kupovila

za vsa potrebna, ali katerikoli

gaš brezplačni katalog

Karlner & Opler

Karlner & Opler

TRTA

Cepiljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 588, teleki 88, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslovanski loznjaci, Daruvar. Zahtevajte cenike.

PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN
Napisal Louis Weinert-Wilton

9. nadaljevanje

Thompson se je zdrzil in plašno od strani pogledal moža s čepico. Toda bil je že toliko preplašen, da se ni upal več molčati.

»Moj gospodar...«

»Kdo je to?«

»Ne poznam ga. Samo enkrat sem ga videl in vem o njem prav tako malo kakor vi,« je v zadregi odvrnil Thompson.

Izenada je pa začutil potrebo, da pove vse, kar ve. Kar vrelo je iz njega.

Mož s čepico ga je napeto poslušal, pa si je moral naposled priznati, da je bilo to, kar je zvedel, vražje malo. »In kaj sta iskala enoči v Kostonjevi hiši?«

»Dragocenosti in dvanajst tisoč funtov. — Pa še bambusovo palico,« je vestno dodal.

Veliki mož je presenečen zažvižgal. »Bambusovo palico?« se je začudil. »Ležala je pred kaminom in naravno nama je bilo, da morava biti z njo zelo oprezna. Posebno vrečo sva dobila zanjo...«

»Kje je zdaj ta palica?«

»Ne vem. Moj gospodar jo je spet vzel.«

Gospod s čepico se je zamislil.

Potem je zaškrpala lestva pod težkim bremenom in pred odprtimi vrati so se zaslišali počasni, težki koraki.

»Tu, Thompson,« je rekel mož in položil nekaj na mizo. »Je ključek za vaše okove. Če boste potrpežljivi in spretni, se jih boste že iznebili. Shranite jih za spomin name in na prijetne trenutke, ki ste jih doživeli v moji družbi. Svetujem vam pa, da si drugi ne poskušate več prislužiti takšnih zapovedi, ker se mi zdi, da se jih potem ne bi več mogli oprostiti.«

Bil je že pri vratih, ko se je še enkrat obrnil.

»Še nekaj bi vam svetoval: ne poskušajte prehitro pomagati svojemu prijatelju Samu, ker bi vam to utegnilo škodovati.«

Ura je bila že skoraj dve zjutraj, ko se je začel izmenada oglašati zvonec v hiši dr. Shipleya, kjer je bilo vžle pozni noči še nekaj oken razsvetljenih.

Nekaj trenutkov nato je prišel John pred vrata, obrnil ključ in odprl.

Ko je stopil na prag, je zdrvel mimo njega velik avto, ki je stal prej tik ob cesti. John je z odprtimi usti gledal za njim.

»Ne zijaj tako, dragi moj,« je tedaj rekel nekdo zraven njega z neestrnim, godrnjavim glasom, »ampak me rajši spusti v hišo...«

Presenečeni John se je moral naloniti na vrata, da ni padel, kajti prvič takšnih besed ni bil vajen, drugi pa bi bil prišel, da je to glas njegovega gospodarja.

Dr. Shipley je odprl zmedenega slugo v stran in prišel v razsvetljeno vežo. Stopal je precej nerodno, in ko je Mrs. Carringtonova, ki je stala vznemirjena na stopnicah, zagledala njegov blede, upadli obraz, se je prestrašena zdržnila. Sklenila je roke in njene ustnice so začele trepetati, kakor bi hotela nekaj reči, toda niti beseda ji ni prišla z jezika in samo njene velike, lesketajoče se oči so govorile...

To srečanje je menda dr. Shipleya presenetilo in videti je bilo, da mu ni prav prijetno.

»Oprostite mi, Mrs. Carringtonova, da vas ob tako pozni uri motim,« je dejal in se obrnil proti svoji sobi.

John je Madam spoštljivo pozdravil in odhitel potem za svojim gospodarjem.

Če bi se dr. Shipley razumel na srčne zadeve, bi se mu bilo moralo čudno zdeli, da je bila Mrs. Carringtonova vžle pozni uri oblečena, in da so se na njenem obrazu videli sledovi trpljenja.

Toda dr. Shipley ni opazil ne tega ne onega, ampak se je spet spomnil svojih bolečih dvomov, ki so ga zdaj še bolj mučili kakor kdaj prej.

»Mrs. Benettova, zelo ljubo bi mi bilo, če bi lahko še nekaj časa ostal pri vas,« je rekel Harry Reffold, ko se je drugo dopoldne po prihodu iz Londona vrnil spčit in dobre volje v hotel. »Pri vas je dosti bolj domače kakor v mestu in rad bi se še malo odpočil.«

»Zelo me veseli, Mr. Reffold, da vas je volja ostati pri meni,« je zaljubljeno zagostolela gospa Benettova. »Saj veste, kako...« — utihnila je, pobobnala s prsti po mizi in pogledala kvišku — saj veste, kako drag gost ste mi. Vsa srečna sem, če vas vidim v svoji bližini. In če morda še kaj želite...«

Harry je dvignil roko, kakor bi se hotel nečesa ubraniti. »Res ne vem, česa bi si mogel še želeli, Mrs. Benettova,« je uslužno odvrnil. »Pri vas sem prav dobro spravljen in si kar ne morem misliti udobnejšega doma.«

»O,« se je branila gospa, a obraz ji je zarde, »samo laškati se mi hočete. Z Londonom se seveda tu zunaj ne moremo primerjati. To dobro vem... Bila sem pa zelo vesela, da ste bili nocojšnjo noč drugje,« je potem hlastno preskočila drugam, »ker tu ne bi bili mogli mirno spati. Ves Newchurch je bil na nogah.«

Reffold jo je presenečeno in vprašujoče pogledal. Mrs. Benettova je živo prikimala.

»Da, gorelo je. Okoli treh. Dosti škode sicer ni bilo, ker je pogorela samo stara gozdarska kočica na cesti proti Bedfordu, toda v nevarnosti je bil tudi veliki gozd. Zato so poklicali gasilce in tudi dosti ljudi je pohitelo vžle dežju na pogorišče. Odsev ognja se je videl vse doted, in več kakor uro sem stala ob oknu in opazovala, kako se dvigajo plameni...«

Mrs. Benettova si ne bi bila nikoli mislila, da bo njeno sporočilo zbudilo pri gostu toliko zanimanja.

Harry se je spustil v naslanjač in tako čudno gledal Mrs. Benettovo, da ji je bilo kar tesno pri srcu.

»O, saj ni bilo nič hudega,« ga je poskušala pomiriti. »V koči ni nihče stanoval...«

»A, tako,« je menil Reffold po kratkem molku, si potegnil z roko po čelu in vstal. »Oprostite mi. Zdi se mi, da vas nisem prav razumel. Premišljeval sem namreč nekaj drugega.« Pomolil je presenečeni Mrs. Benettovi roko in šel v svojo sobo. Tam se je zaklenil in začel premišljati o naslednjih vprašanjih:

Ali sta bila Thompson in Sam še v stari koči, ko je začelo goreti?

Ali sta oba ušla katastrofi, ali samo eden izmed njiju? Ali nobeden?

Kdo je ogenj podtaknil?

Sam, da se maščuje nad Thompsonom, ali pa nekdo drug, da spravi s poti pomagata, ki se nista obnesla?

Harry Reffold bi bil mnogo dal, če bi mogel dobiti zanesljiv odgovor vsaj na eno izmed teh vprašanj, kajti od

tega odgovora je bilo zanj neizmerno dosti odvisno.

12

Ana Learnerjeva je prosila Mr. Brooka, da ji je dal nekaj dni dopusta. To je le nerada storila, ker se je upiralo njenemu čutu dolžnosti, da bi se posluževala takšnih ugodnih priložnosti, zraven pa tudi ni marala hleniti žalosti, ki je ni čutila. Toda dogodka so iznenada zahtevali od nje, da je morala zagospodariti v Kostonjevi hiši, in tako ji je ostalo le malo ur prostosti.

Ze drugi dan po katastrofi je prišel Crayton ves razburjen k njej in ji ponudil svojo pomoč.

»Boljšega zastopnika ne boste mogli dobiti, miss Learnerjeva,« ji je vneto zagotavljal in ji zraven zapno mežikal. »Sicer se ne ukvarjam z zapuščenimi zadevami, toda pri vas bi napravil izjemo. Zadovoljni boste z menoj. Kolikor sem poznal prijatelja Milnerja, vem, da ni zapustil oporoke, ker ni o njej nikoli govoril. Maral ni namreč ničesar, kar bi ga spominjalo na smrt.«

Crayton je zategnil obraz v čudno spako, potem se je pa pokazalo nekaj prežetega v njegovih nemernih očeh. »Povejte mi, miss Ana, kaj je s temi čudnimi novicami? Marsikaj mi je namreč prišlo na ušesa. Saj sta morala umreti takoj po našem odhodu.«

Ana ni marala znanec svojega strica, in odvetnik ji je bil pa med vsemi najbolj zoprni. Ni se marala z njim pogovarjati o tem dogodku in je zato samo skomignila z rameni.

»Čudno, zelo čudno...« je zamrmral Crayton, se popraskal s prstom po redkih lasih in pomislil. »In da je bil tudi Stone poleg!...«

Glava na tenkem vratu se mu je živo zamajala in ni umaknil pogleda

VSAK TEDEN DRUGA



Odgovori na vprašanja z 9. strani

1. Nápak. Najkrajši dnevi so 21., 22. in 23. decembra. Zemlja še pozno v januar oddaja več toplote, kakor je prejema od sonca, in tako segreva zrak. Najmrzlejšše vreme imamo navadno tedaj, kadar sta si dobljena in oddana zemeljska toplota približno v ravnotežju.

2. Prav. Obroč okoli lune nastane, kadar gredo lunini žarki skozi visoke oblake (imenovane »ciruse«), sestavljene iz drobcev snežnih kristalov. Ti oblaki navadno napovedujejo nestanovitno vreme.

3. Nápak. Odločilno ni, ali barometer visoko ali nizko kaže; važno je, ali rase ali pada. Če zračni tlak na lepem pade — kljub temu da morda še zmerom visoko, t. j. lepo kaže — je to skoraj vselej znak, da se bo vreme pokvarilo.

4. Nápak. Zmrzel dež je sodra (bahje pšeno), sneg pa pade že kot sneg iz snežnih oblakov. Snežinke nastanejo iz zgoščene pare, kadar pade njena toplota pod 0°C.

5. Nápak. Za to trditve ni nobene utemeljene osnove.

6. Prav. Kadar je zrak zelo vlažen, to je nasičen vlago, ne more več vzkati našega potu.

MR. BAHOVEC



PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Pomlad...

Kakor priroda, je izpuščeno tudi naše telo in se vedno brani s par boleznimi. Zato mu moramo pomagati in ga spraviti od pomanjkanja in zdravja. Očistiti ga moramo vseh neprijetnih in telesu škodljivih snovi, ter mu dovajati nove in zdravilne sokove. V to svrhu se priporoča ta zdravilni čaj.

»PLANINKA« ČAJ

Ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč, katerih koristno delovanje je že znano v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je »Planinka« zdravilni čaj zelo dober ljudski zdravilo, kar so njegove sestavine vneto in znanstvene, deloma pa tudi iz ljudske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in presnavljanje. Zaradi tega je zdraviljen 6 do 12 tednov s »Planinko« čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabih prebavi in napih, pri neurejenem delovanju črevesja, pri telesni napetosti in pri omotici, glavobolu, nespečnosti in spazmi, pri obolenju zaradi sečne kisline, pri obolenju jeter in slati žili, pri živčnosti in živčnih boleznih.

»Planinka« zdravilni čaj pospešuje tek. Zadrževanje v lekarnah izredno »Planinka« čaj Bahovec, ki je le tedaj pristen, ako je zaprt in plombiran ter nosi ime:

MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA

ZDRAVILNI ČAJ »PLANINKA«

od Ane, ki je vsa blede strmela mimo njega v zrak.

Potem so se njegove tanke, skoraj sinje ustnice spet neprijetno zarežale in pomel si je roke.

»No, kaj mislite, gospodična Ana, koliko bova podedovala?« jo je vprašal in ji zvitno pomežiknil.

Ana je jezna planila kvišku in mu obrnila hrbet.

»To me ne zanima, gospod Crayton,« je odsekano rekla.

»Saj tudi ni potrebno, miss Learnerjeva,« se je namuznil, in slišalo se je, kakor bi bil star petelin zakikrikal. »Prav lepi denarji bodo. In če ste edina dedična, boste imeli vsekakor dovolj. Sodim, da utegne biti petdeset do šestdeset tisoč funtov.«

Ana je bila resnično presenečena in se je nehote obrnila spet k odvetniku.

»Strmite, kaj? Bogme, zelo spreten možak je bil vaš stric. In dober nos je imel za kupčije. Saj so vse zapeljali?« jo je iznenada z zanimanjem vprašal. »Le dobro pazite, miss Learnerjeva, ker utegne biti potrebno.«

»Dva stražnika imamo v hiši,« je kratko odgovorila, in kazalo je, da je ta novica Craytona nekam v živo zadela.

»Prav,« je zamišljeno rekel, »toda nekoliko nenavadno, ali se vam ne zdi? Tako meni nič tebi nič policije ne pošiljajo v hišo. Vse kaže, da mora biti nekaj resnice na govoricah.«

Ko je naposled sprevidel, da ne bo mogel iz mladega dekleta ničesar več spraviti, se je odločil za odhod.

»Glejte, da ne storite ničesar brez mene, miss Ana,« ji je še enkrat zaščipnil. »Dediščina je pravna zadeva, in

pri vsaki pravni zadevi se pokažejo zmešnjave. Človek se mora pri takih rečeh spoznati, če noče trpeti škode. Če bi vedeli, iz kakšnih škripcev sem dostikrat izvil vašega rajnega strica, bi mi zaupali.« Kar na lepem je prijel njene roke in jih stresel.

Ko je šel, se je Ana z razkrečenimi prsti in z občutkom gnusa zatekla k najbližji pipi. Dolgo je držala roke pod njo...

Drugo jutro je prišel iz Londona velik policijski avto, in višji nadzornik Burns, ki se je pripeljal z njim, je odredil vse potrebno za prevoz obeh mrtvecev. Pri tem je bil kar pretirano previden, in ko se je avto pod varstvom petih policistov odpeljal, je zbudil ta prevoz splošno pozornost.

Potem je kazalo, da se bo Burns v Kostonjevi hiši kar vgnezdil. Nick mu je moral nesti precej obsežno aktovko v sobico med jedilnico in delavnico, in pri tej priložnosti ga je Burns natanko izprašal. Sluga je pa znal brez prevelikega napora pokazati tako bedaet obraz in odkriti tolikšno naravno omejenost, da je bil kmalu rešen zasliševalnih muk.

Potem sta prišli na vrsto Mag in Mrs. Emily, toda tudi ti dve nista mogli povedati Burns u ničesar, kar bi ga zanimalo.

Mag je plašno in radovedno strmela v detektiva, kakor bi bil grozo zbujajoče strašilo iz muzeja voščenih lutk. V svojem zategnjenem, ušesa žalečem narežku je dajala same enozložne odgovore, ki so se vsi končali z ugotovitvijo, da je bila zvečer v kuhinji in da je potem spala kakor ubila.

Dalje prihodajš

v izgubo, ker jo snežna plast odbije v vesoljstvo.

14. Nápak. Soparno vreme — ugodno za nevihto — je prav tako ugodno tudi za razvoj klic, ki skisajo mleko. Nevihta sama je pri skisanju mleka popolnoma nedolžna.

15. Prav. Atmosferske motnje so posledica vremenskih motenj. Ker je poleti toliko neviht in bliskanja, je tudi radijski sprejem slabši.

16. Prav. Lunino mavrico je opazoval že Aristotel. Mavrica nastane, kadar gredo svetlobni žarki skozi vodne kapljice. Mesečina je resda samo odbijajoča se sončna svetloba, toda svetloba je vendarle, zato je pri njej prav tako kakor pri soncu izpolnjen fizikalni pogoj za nastanek mavrice.

17. Prav. Nobeno opazovanje še ni potrdilo nasprotnega.

18. Prav. Kadar se podlaga, na kateri leži rosa, tako ohladi, da kapljavina na njej lahko zmrzne, nastane slana.

19. Prav. V samotno drevo strela mnogo pogostejše udari kakor v skupno dreves.

20. Prav. V jasnih nočeh se zemlja hitreje ohladi in posledica je večja rosa. Takšna jasna noč pa hkratu pomeni, da ni še pričakovati dežja. Podobno pride za hudo slano lepo, jasno vreme.

Vedno dobro!

in moderno boste oblečeni, če kupite za pomladne obleke, plašče in manufakturno blago vseh vrst po znižanih cenah v



MANUFAKTURA

NOVAK

LJUBLJANA
KONGRESNI TRG
PRI NUNSKI CERKVI

*Mati je mislila,
da je Ivankina
obleka
bela...*



...dokler ni videla zraven nje Radion bele srajce!

Sivkasta, naravnost zanemarjena je videti obleka njenega otroka, kar pa tudi ni čudo, ker Radion belo perilo zasenči navadno prano perilo. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki struji skupaj s peno mila skozi perilo, pri tem pa temeljito in obenem prizanesljivo razkroji in odpravi tudi najtrdovratnejšo nesnago. Perilo postane bleščeče belo, Radion belo.

SCHICHT^{OV}

RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE